

AI4
Youth
Media

Artificial Intelligence for Youth Media

WP2 извештај

Развој оквира вештачке интелигенције у медијима

Број пројекта: 2024-2-TR01-KA220-YOU-00027780

Финансирано од стране
Европске уније.

Финансирано од стране Европске уније. Изражени ставови и мишљења припадају искључиво ауторима и не морају нужно одражавати ставове Европске уније, Европске извршне агенције за образовање и културу (EACEA) или Турске националне агенције. Европска унија, EACEA и Турска национална агенција не могу се сматрати одговорним за њих.

Sadržaj

1. Izvršni sažetak6	6
Ključne poruke iz više zemalja6	6
Implikacije visokog prioriteta za Okvir AI u medijima7	7
2. Pozadina i obrazloženje projekta7	7
Konzorcijum i uloge (perspektiva WP2)8.....	8
WP2 u logici projekta9	9
3. Ciljevi WP2, istraživački dizajn i metodologija9	9
3.1 Ciljevi WP29	9
3.2 Izvori podataka i instrumenti9	9
3.3 Komparativni pregled uzoraka10.....	10
3.4 Analitički pristup14	14
4. Konsolidovani nalazi (sinteza među zemljama)14.....	14
4.1 Trenutni obrasci upotrebe AI14.....	14
Prijavljene najčešće grupe alata15	15
4.2 Percipirane mogućnosti15	15
4.3 Etički rizici i potrebe upravljanja15.....	16
Kategorije rizika koje se ponavljaju16	16
4.4 Prepreke pristupu i usvajanju16	16
4.5 Potrebe za obukom i poželjni formati17	17
Prioriteti obuke koji proizlaze iz izveštaja17.....	17
5. Poglavlja po zemljama17	17
5.1 Turska (Medya-İş)17	18
Profil zemlje: kvantitativni naglasci i zahtevi za implementaciju (dodatak WP2)17	18
Okvir sa činjenicama o zemlji (prijavljeni podaci)18.....	18
Zahtevi za implementaciju (prioritizovani)18	18
Mapiranje zahteva na okvir (operativni prikaz)19.....	19
Turska - okvir sa činjenicama20	20
Kontekst i početno stanje20	20
Uvidi iz profesionalne fokus grupe20	21
Signali iz upitnika za mlade21	21
Prepreke i stavovi (odabrani kvantifikovani rezultati)21.....	21
Studije slučaja21	21
Studija slučaja 1: Veštačka inteligencija i Digitalni mediji Radionica21.....	21

Studija slučaja 2: AI zvezde (Yapay Zeka Yıldızları)21	21
Naglasci iz pregleda literature21	22
Poželjni zahtevi za podršku (praktično)22	23
Ishodi specifični za Tursku za jačanje Okvira AI u medijima23	23
5.2 Malta (PBS).....	24
Profil zemlje: kvantitativni naglasci i zahtevi za implementaciju (dodatak WP2)23	24
Okvir sa činjenicama o zemlji (prijavljeni podaci)24.....	24
Zahtevi za implementaciju (prioritizovani)24	24
Mapiranje zahteva na okvir (operativni prikaz)25	25
Malta - okvir sa činjenicama26	26
Kontekst i početno stanje27	27
Profesionalne i omladinske perspektive27	27
Ključni signali zabeleženi u izveštaju27.....	27
Studije slučaja27	28
Studija slučaja 1: DigiVision – Digitalni mediji i aplikacije za mlade emitere27	28
Studija slučaja 2: Univerzitet Malte – Radionice o medijima i dezinformacijama27	28
Naglasci iz pregleda literature28	28
5.3 Srbija (RTS)28	28
Profil zemlje: kvantitativni naglasci i zahtevi za implementaciju (dodatak WP2)28	28
Okvir sa činjenicama o zemlji (prijavljeni podaci)28.....	28
Zahtevi za implementaciju (prioritizovani)29	29
Mapiranje zahteva na okvir (operativni prikaz)29.....	30
Srbija - okvir sa činjenicama31.....	31
Kontekst i početno stanje31	31
Uvidi iz profesionalne fokus grupe31	31
Prioriteti koje je artikulisala profesionalna grupa31	32
Signali iz upitnika za mlade32	32
Kvantitativni indikatori uključeni u izveštaj32	32
Studije slučaja32	32
Studija slučaja 1: DigiVision – Digitalni mediji i aplikacije za mlade emitere32	32
Studija slučaja 2: Akademija medijskih umova (ruSTEM / U.S. Embassy podrška)32	33
Naglasci iz pregleda literature33	33
5.4 Nemačka (ZiB e.V.)33	33
Profil zemlje: kvantitativni naglasci i zahtevi za implementaciju (dodatak WP2)33	33

Okvir sa činjenicama o zemlji (prijavljeni podaci)33.....	33
Zahtevi za implementaciju (prioritizovani)33	34
Mapiranje zahteva na okvir (operativni prikaz)34.....	34
Kontekst i početno stanje35	35
Profesionalne perspektive35	35
Signali iz upitnika za mlade36	36
Značajna zapažanja36	36
Studije slučaja36	36
Studija slučaja 1: GENius AI Radionica “AI & Umetnost: Kreativnost Redefinisana” (ARIC Hamburg)36	36
Studija slučaja 2: “Povratak u školu 2025 – naučiti kako se nositi sa AI i deepfake sadržajimama” (klicksafe / Bolji internet za decu)36	36
Literatura i kontekstualne napomene36	37
5.5 Češka (Eduheart)37.....	37
Profil zemlje: kvantitativni naglasci i zahtevi za implementaciju (dodatak WP2)37	37
Okvir sa činjenicama o zemlji (prijavljeni podaci)37	37
Studije slučaja37	38
Prioritetni fokus implementacije38	38
Kontekst i početno stanje38	38
Uvidi iz profesionalne fokus grupe38	38
Signali iz upitnika za mlade38	39
Prepreke i stavovi (odabrani kvantifikovani rezultati)39.....	39
Studija slučaja 1: AI pismenost i radionice medijskog obrazovanja u Češka39.....	39
Studija slučaja 2: Digitalna kreativnost mladih i odgovorno stvaranje sadržaja40	40
6. Komparativna analiza i implikacije za Okvir AI u medijima40	40
6.1 Konvergencije i razlike40	40
Konvergencije (visoko poverenje)40	40
Razlike (uslovljene kontekstom)41	41
6.2 Predložena struktura za Okvir AI u medijima41	41
Okvir pillars41	41
6.3 Kompetencija matrica (nacrt)43	43
7. Preporuke za WP3–WP5 Sprovođenje i Održivost44	44
7.1 Obuka architecture preporuke44	44
7.2 Resurs centar i ažuriranje model44	44
7.3 Diseminacija i engagement preporuke45	45

7.4 Monitoring i evaluacija suggestions (WP2–WP3 continuity)	45
8. Ograničenja i Kvalitet Considerations	45
Primary ograničenja observed u nacionalni izveštaji	46
Kvalitet obezbeđenje actions preporučila	46
Aneks A. Konsolidovan Recommendation Evidencija	47
Aneks B. Studija slučaja Matrica	49
Aneks C. Zemlja Činjenica Sheets (brza referenca)	51
Turska	51
Najvažnije istaknute mogućnosti	51
Najvažniji istaknuti rizici/zabrinutosti	51
Najvažnije istaknute potrebe za obukom	51
Malta	51
Najvažnije istaknute mogućnosti	51
Najvažniji istaknuti rizici/zabrinutosti	51
Najvažnije istaknute potrebe za obukom	51
Srbija	52
Najvažnije istaknute mogućnosti	52
Najvažniji istaknuti rizici/zabrinutosti	52
Najvažnije istaknute potrebe za obukom	52
Nemačka	52
Najvažnije istaknute mogućnosti	52
Najvažniji istaknuti rizici/zabrinutosti	52
Najvažnije istaknute potrebe za obukom	52
Češka	52
Najvažnije istaknute mogućnosti	52
Najvažniji istaknuti rizici/zabrinutosti	53
Najvažnije istaknute potrebe za obukom	53
Aneks D. Kvantitativni Izvodi od Zemlja (WP2)	54
D.1 Turska (Medya-İş) – Upitnik izvodi (counts)	54
D.2 Malta (PBS) – Upitnik izvodi	54
D.3 Srbija (RTS) – Upitnik stav distributions	55
D.4 Nemačka (ZiB e.V.) – Upitnik izvodi	55
Aneks E. Zemlja Implementacija Roadmaps (WP3–WP5)	56
E.1 Turska – 12-nedelja sprovođenje plan (praktičan)	56

E.2 Malta – 12-nedelja sprovođenje plan (praktičan)56	56
E.3 Srbija – 12-nedelja sprovođenje plan (praktičan)56.....	56
E.4 Nemačka – 12-nedelja sprovođenje plan (praktičan)57	57
E.5 Češka– 12-nedelja sprovođenje plan (praktičan)57	57

1. Izvršni sažetak

AI4MLADI MEDIJI je Erasmus+ KA220-YOU partnerstvo za saradnju da ima za cilj osnaživanje mladih i omladinskih radnika od unapređenjem AI pismenosti i digitalnih veština, promovisanjem etičke upotrebe AI, i podsticanjem medijskih inovacija kroz praktično učenje i angažovanje zajednice.

Radni paket 2 (WP2) fokusira se na identifikovanje trenutnih potreba kroz a komparativnu metodologiju koja kombinuje kabinetsko istraživanje, profesionalne fokus grupe (ili strukturisane profesionalne intervjue), upitnike za mlade, i nacionalne studije slučaja. WP2 ishodi provide dokaznu osnovu za Okvir AI u medijima i naknadne aktivnosti učenja, obuke i diseminacije.

Ovaj opšti izveštaj sintetiše nacionalne izveštaje koje su dostavile partnerske organizacije u Nemačka, Malta, Srbija, Turska, i Češka. To consolidates kvantitativne signale (upitnik obrasci) sa kvalitativne uvide (profesionalne diskusije i otvorene refleksije) i translates njih u praktične implikacije za dizajn okvira, arhitekturu obuke, i planiranje implementacije.

Ključne poruke iz više zemalja

- Usvajanje AI među mladima i profesionalcima na početku karijere već je široko rasprostranjeno, sa konverzaciona AI (e.g., Klase ChatGPT alati) deluje kao podrazumevana ulazna tačka. Slučajevi upotrebe grupišu se oko podrške pisanju, generisanja ideja, prevođenja, sažimanja, sadržaja za društvene mreže, i osnovnog vizuelnog dizajna.
- Samopouzdanje u svakodnevnoj upotrebi je relatively visok, ali konceptualno razumevanje načina rada sistema (pristrasnost, podaci za obuku, ograničenja, poreklo) ostaje neujednačeno i često je intuitivno, a ne metodično.
- Etički rizici se poklapaju među zemljama: dezinformacije i deepfake sadržajima; pristrasnost i diskriminacija; privatnost i lični podaci; intelektualna svojina i autorstvo; transparentnost i odgovornost u profesionalnim i obrazovnim kontekstima.
- Potražnja za obukom je praktična i zasnovana na ulogama: učesnici traže konkretne tokove rada, primere, šablone, i vežbe „uradi i pregledaj” usklađen sa stvarnim medijskim zadacima. A pojavila se snažna preferencija za smernice da je operativne smernice (šta raditi), ne samo normativne smernice (šta je dobro).

- Pristup ostaje strukturna prepreka u više konteksti, especially gde plaćene pretplate, hardver, ili stabilna povezanost su potreban. Troškovi i nejednaki institucionalni kapaciteti rizik produbljanje postojeće digitalne podele.
- Nalazi iz Češke dodatno potvrđuju da mladi ljudi i mladi radnici već upotreba AI alati u svakodnevnom učenju, komunikaciji i kreativnim medijskim zadacima, ali njihov upotreba je često praktična i intuitivna, a ne sistematska. Ovaj pojačava potreba za smernice za bezbedno formulisanje upita, rutine verifikacije, pravila obelodanjivanja upotrebe AI, svest o autorskim pravima i pristupačne jeftine opcije alata.

Implikacije visokog prioriteta za Okvir AI u medijima

- Definisati minimalne etičko-operativne standarde (transparentnost, privatnost po dizajnu, provere pristrasnosti, higijena atribucije i autorskih prava) da može biti implementiran od omladinski radnici i medijski edukatori bez specijalizovane pravne/tehničke podrške.
- Izgraditi modularne puteve obuke razlikovane prema ulozi (mladi, mladi radnici, edukatori, mediji stručnjaci) i prema zadatku (tekst, audio, video, dizajn, verifikacija).
- Ugraditi otpornost na dezinformacije kao transverzalnu kompetenciju: rutine verifikacije, pismenost za otkrivanje sintetičkih medija, i 'kalibracija poverenja' u izlazni rezultati AI.
- Obezbediti model živog resursnog centra: preporučeni pejzaž alata, obrasci upita, kontrolne liste, i procedure ažuriranja ka održavati materijale ažurnim.
- Uključiti praktične zaštitne mere zasnovane na nalazima iz Češke za odgovornu medijsku produkciju mladih, especially bezbedno formulisanje upita, proveru izvora, AI obelodanjivanje, pravila autorskih prava i atribucije, zaštitu privatnosti, i odgovoran upotreba od slika, video zapisa i glasova generisanih AI.

2. Pozadina i obrazloženje projekta

brzo širenje generativne AI je promenila način na koji se informacije stvaraju, distribuiraju i konzumiraju. Za mladi ljudi, AI alati su sve više integrisani u

svakodnevno učenje, komunikacija, i kreativno izražavanje. U medijskim kontekstima, isti alati ubrzavaju proizvodnju sadržaja i omogućavaju nove oblike pripovedanja, dok istovremeno smanjuju prag za dezinformacije, manipulaciju, i zloupotrebu sintetičkih medija.

AI4MLADI MEDIJI odgovara na ovu realnost dvostruke namene od kombinovanjem tradicije medijske pismenosti sa razvojem praktičnih AI veština. projekat je positioned ka podrška mladi ljudi i oni who rad sa njih (mladi radnici, edukatori, mediji mentors) ka adopt AI u a odgovoran, na način usmeren na čoveka.

Prema projektnoj prijavi, AI4MLADI MEDIJI traje od 01/02/2025 ka 31/01/2027 (24 months) i teži ishodima da uključiti etički okvir za upotrebu AI u medijima, praktičnu obuku, i diseminaciju usmerenu ka zajednici dizajniran ka reach široku onlajn publiku i lokalne ekosisteme.

Konzorcijum i uloge (perspektiva WP2)

Zemlja	Partnerska organizacija	WP2 doprinos (primary)	Izvori podataka submitted
Nemačka	ZiB e.V.	Profesionalni intervjui/fokus grupa, mladi upitnik, nacionalne studije slučaja	Nacionalni izveštaj (PDF nacrt)
Malta	PBS	Profesionalni discussion + mladi upitnik, nacionalne studije slučaja, literatura scan	Nacionalni izveštaj (PDF)
Srbija	RTS	Profesionalni fokus grupa, mladi upitnik, nacionalne studije slučaja, literatura scan	Nacionalni izveštaj (PDF)
Turska	Medya-iş	Profesionalni fokus grupa, mladi upitnik, nacionalne studije	Nacionalni izveštaj (DOCX)

		slučaja, literatura pregled	
Češka	Eduheart	Profesionalna fokus grupa / strukturisani unos, upitnik za mlade, nacionalne studije slučaja, nacionalna analiza	Nacionalni izveštaj (DOCX)

WP2 u logici projekta

WP2 je radni paket koji generiše dokaze. Njegov svrha je ka (i) mapirati trenutno početno stanje upotrebe AI u kontekstima omladinskih medija, (ii) identifikovati konkretne rizike i nedostatke kapaciteta, (iii) dokumentuje obećavajuće prakse kroz slučaj studije, i (iv) prevede ove ulaze u a strukturisan Okvir AI u medijima da je primenljiv za praktičare.

3. Ciljevi WP2, istraživački dizajn i metodologija

3.1 Ciljevi WP2

- Identifikovati kako mladi ljudi i practitioners trenutno koriste AI alate u zadacima povezanim sa medijima i kontekstima učenja.
- Proceniti percipirane koristi i rizike, including etičke i pravne zabrinutosti relevantne za rad sa mladima u medijima.
- Utvrditi potrebe i prioritete obuke za različite uloge (mladi radnici, edukatori, mediji mentors, mladi).
- Zabeležiti i analizirati kontekstualne faktore na nacionalnom nivou (pristup, institucionalnu spremnost, lokalni diskurs).
- Provide a komparativnu sintezu da direktno informiše dizajn od Okvir AI u medijima i naknadne resurse za obuku.

3.2 Izvori podataka i instrumenti

Partneri applied a zajednički skup instrumenata WP2: (i) nacionalnu fokus grupu ili strukturisane profesionalne intervjuue, (ii) a mladi upitnik (Likertove i otvorene komponente), (iii) na najmanje dve nacionalne studije slučaja dokumentovanje inovativna praksa, i (iv) a kratak pregled literatura. U nekoliko

zemlje, fokus grupa i upitnik podaci su bili prikupljeni u kratkom vremenskom razmaku i tumačeni zajedno ka triangulaciju kvantitativnih obrazaca sa kvalitativnim objašnjenjima. Češka nacionalni izveštaj sledi istu opštu logiku od kombinovanjem profesionalni doprinos omladinskih radnika, edukatora i stručnjaka povezanih sa medijima sa a mladi upitnik, nacionalni analiza i dve nacionalne studije slučaja.

3.3 Komparativni pregled uzoraka

Ovaj odeljak konsoliduje prijavljeno karakteristike uzorka širom partnerskim zemljama, zasnovan na nacionalni WP2 izveštaji. Podaci su prikazane su onako kako su ih prijavili partneri radi transparentnosti i za podržavanje tumačenje među zemljama.

table je korišćeno kao a brza referenca za kontinuitet WP2 ka WP3 (dizajn obuke), i za tumačenje konsolidovanih nalaza u Sections 4–7.

Zemlja (Partner)	Fokus Grupa (datum; N; profil)	Upitnik (N; starosni raspon/profil)	Ključni kvantitativne signale (odabran)	Case-study kvantitativni ishodi (gde prijavljeno)
Turska (Medya-iş)	2025 (prijavljeno); N=10; Semi-structured onlajn fokus grupa (mediji ecosystem stručnjaci)	N=10; 15–29	<ul style="list-style-type: none"> Upotreba AI: 9/10 često; 1/10 ponekad Upotreba alata: ChatGPT 10/10; Gemini 6/10; Canva AI 5/10; multimodal alati 5/10; video/audio alati 3/10 Prepreke: trošak 7/10; etički rizici 2/10; složenost 2/10; other 1/10; prosek odgovorne upotrebe 4.4/5 	Curriculum analiza širom 72 universities; nacionalni radionica sa 30+ experts (prijavljeno).
Malta (PBS)	28.10.2025;	N=12;	• Upotreba AI:	No consistent

	N=12; Mediji učenici/radnici, aspiring journalists, sadržaj kreatori, creatives	Primarily 20–29 (table includes 15–19 i jedan 30–37 ispitanik)	66.7% često; 25.0% ponekad; 8.3% nikada • Prepreke: trošak 58.3%; pristup ograničenja 33.3%; etičke zabrinutosti 33.3% • Stavovi: 91.7% slažu se AI treba biti korišćeno odgovorno; 66.7% slažu se AI podržava kreativnost; 50.0% slažu se oni understand pristrasnost rizici	numerički ishodi prijavljeno za dve slučaj studije; naglasak je na tok rada relevantnost.
Srbija (RTS)	13.11.2025; N=12; Mediji stručnjaci, university professors, artists rade sa mladi via NGOs	N=11 (implied); 24–37 (prijavljeno)	• Pristrasnost razumevanje: 54.55% ocena 5; 36.36% ocena 4; 9.09% ocena 3 • Kreativnost statement: 36.36% ocena 3; 27.27% ocena 2; 27.27% ocena 4; 9.09% ocena 1 • Odgovoran upotreba: 100% ocena 5	Two-day obuka za 20 ruralni edukatori; produkcija od 10 obrazovni video zapisi (prijavljeno).
Nemačka (ZiB e.V.)	15.10.2025; N=10;	N=10; 16–28 (prijavljeno)	• ~80% izveštaj korišćenje AI	Ne systematicall

	Društveni radnici, nastavnici, AI-using stručnjaci		često/povremeno; 1 učesnik izveštaji retko upotreba• Samopouzdanje: over half ocena Samopouzdanje 5/5; većina ostali 4/5• alati pomenuto: ChatGPT, Canva AI, CapCut, Gamma AI, Gemini, ElevenLabs, NotebookLM; takođe Sora AI i Pixiverse	y kvantifikovan u nacionalni izveštaj nacrt.
Češka	Datum ne navedeno; N=11; mladi radnici / edukatori / povezan sa medijima stručnjaci rade sa mladi ljudi u digitalni, kreativni ili obrazovni konteksti	N=12; mladi ljudi uključeni u mediji, kreativni, obrazovni ili digitalni aktivnosti	Upotreba AI: 7/12 često; 4/12 ponekad; 1/12 retko/nema redovne upotrebe. alati: ChatGPT 11/12; Canva AI 6/12; Gemini ili slični alati 5/12; video/audio AI alati 4/12. Samopouzdanje: nivo 5 = 2/12; nivo 4 = 4/12; nivo 3 = 5/12; nivo 2 = 1/12. Prepreke: trošak 7/12; etičke zabrinutosti 5/12; složenost 4/12; pristup	Za dve studije slučaja nisu prijavljeni sistematski numerički ishodi; naglasak je na radionicama AI pismenosti i odgovornoj digitalnoj kreativnosti mladih.

			ograničenja 3/12.	
--	--	--	-------------------	--

Napomena: Učešća odgovora i brojevi reprodukovani su kako su navedeni u nacionalnim izveštajima. Gde a nacionalni izveštaj pruža kvalitativne deskriptore (e.g., “nekoliko”, “više”) umesto brojčanih vrednosti, sinteza zadržava originalnu formulaciju i izbegava procenu.

Zemlja	Profesionalni sesija (datum, format, N, profiles)	Mladi upitnik (N, starosni raspon, napomene)	Podaci kvalitet napomene
Nemačka	ZiB e.V.	Profesionalni intervjui/fokus grupa, mladi upitnik, nacionalne studije slučaja	Nacionalni izveštaj (PDF nacrt)
Malta	PBS	Profesionalni discussion + mladi upitnik, nacionalne studije slučaja, literatura scan	Nacionalni izveštaj (PDF)
Srbija	RTS	Profesionalni fokus grupa, mladi upitnik, nacionalne studije slučaja, literatura scan	Nacionalni izveštaj (PDF)
Turska	Medya-İş	Profesionalni fokus grupa, mladi upitnik, nacionalne studije slučaja, literatura	Nacionalni izveštaj (DOCX)

		pregled	
Češka	Eduheart	Profesionalna fokus grupa / strukturisani unos, upitnik za mlade, nacionalna analiza, dve studije slučaja	Jasan N vrednosti su pruženo za profesionalni grupa i mladi upitnik. Izveštaj uključuje upotrebljive kvantitativne izvode iz upitnika, ali starosni raspon omladinske grupe i sistematski kvantitativni ishodi za studije slučaja nisu navedeni.

3.4 Analitički pristup

Nacionalni timovi primenili su pristup tematske sinteze. Kvantitativni upitnik results su bili sažeti su deskriptivno (brojevima i procentima gde su dostupni). Kvalitativni materijal iz profesionalni sesije i otvorene stavke upitnika je bio kodiran je u zajednički skup tema: trenutni slučajevi upotrebe, mogućnosti, rizici i etička pitanja, prepreke pristupu i usvajanju, obuka potrebe, i preporuke za Okvir AI u medijima. Na opštem nivou, nalazi su upoređeni među zemljama ka identifikovati stabilne zajedničke tačke i značajna odstupanja povezana sa kontekstom (za primer: institucionalnu spremnost, uslovi na tržištu rada, medijski ekosistemi, i ograničenja pristupa).

4. Konsolidovani nalazi (sinteza među zemljama)

4.1 Trenutni obrasci upotrebe AI

Među zemljama, AI upotreba je najviše je uspostavljena u zadacima usmerenim na tekst i kreativnom radu početnog nivoa. Conversational assistants su korišćeno kao a interfejs opšte namene za pisanje, sažimanje, prevođenje, razmenu ideja i planiranje. Gde mladi su engaged u medijska produkcija, AI je takođe korišćeno za dizajn, materijali za društvene mreže, i (increasingly) audio/video pomoć kroz AI funkcije ugrađene u platforme.

Češka nalazi su u skladu sa ovim obrascem. Mladi ispitanici su naveli korišćenje AI uglavnom za podršku pisanju, generisanja ideja, prevođenja, vizuelni dizajn, sadržaja za društvene mreže i podršku učenju. alati tipa ChatGPT alati su bili dominantna ulazna tačka, sa 11 od od 12 čeških ispitanika navelo je korišćenje ChatGPT-a. Canva AI, Gemini ili slični alati, i video/audio AI alati su bili takođe su pomenuti, showing da AI upotreba širi od podrške zasnovane na tekstu u vizuelnu i audiovizuelnu medijsku produkciju.

Prijavljene najčešće grupe alata

- Conversational AI: Klase ChatGPT alati koristi se kao primarni interfejs za ideaciju, izradu nacрта, podršku učenju, i organizaciju tokova rada.
- Dizajn i društveni mediji: Canva AI, CapCut, Gamma AI i slični alati za brzu proizvodnju materijala, sadržaj zasnovan na šablonima, i prezentacione ishode.
- Audio/video podrška: funkcije platformi ili paketa (e.g., Adobe AI alati) i novi generatori (e.g., Sora-class alati) korišćeno od učesnici uključeni u produkciju ili eksperimentisanje.
- Proširenje znanja i istraživanja: alati oriented ka beleženje i pronalaženje informacija (e.g., NotebookLM-class alati) appear u more digitalno naprednijim ili istraživačkim korisničkim grupama.

4.2 Percipirane mogućnosti

- Kreativnost i brzo prototipiranje: AI smanjuje potreban napor ka generisanje prvih nacрта i varijacija, podržavanje eksperimentisanje i učenje kroz izradu.
- Efikasnost i pristupačnost: AI smanjuje vreme potrošeno na ponavljajuće zadatke i može podržava inkluziju kroz prevođenje, pojednostavljivanje i pomoćno pisanje.
- Medijske inovacije: učesnici identifikovati mogućnosti u arhivskom radu, digitalnom pripovedanju, virtuelnoj produkciji, i novinarstvu podržanom podacima, pod uslovom da su autentičnost i atribucija zaštićeni.
- Podrška učenju: mladi i edukatori see AI kao akcelerator razumevanja i za premostiti praznine gde kapacitet mentorstva ograničen.

4.3 Etički rizici i potrebe upravljanja

Etičke zabrinutosti nisu apstraktne za učesnike; oni su povezane sa konkretnim medijskim realnostima: manipulacija sintetičkim medijima, nejasno autorstvo, i pritisak da se sadržaj proizvodi brže. Izveštaji konvergiraju na potreba za praktične zaštitne mere da mogu primenjivati nestručnjaci. Češka dodaje dodatno dokazi da etički rizici su direktno povezani sa svakodnevnom medijskom praksom mladih. Ispitanici su izrazili zabrinutost zbog dezinformacije, deepfake sadržajima, nejasnih izvora, privatnost, plagijata, autorska prava, autorstvo, gubitka autentičnosti i prekomernog oslanjanja na odgovore generisane AI. Oni takođe posebno pomenuto rizik od slika, video zapisa i glasova generisanih AI korišćenja bez saglasnosti. Ovi nalazi pojačavaju potrebu za praktičnim pravilima o obelodanjivanju, saglasnosti, atribuciji, zaštiti privatnosti i ljudskoj uredničkoj odgovornosti.

Kategorije rizika koje se ponavljaju

- Dezinformacije i deepfake sadržajima: potential ka scale manipulated sadržaj i undermine trust u javni informacije.
- Pristrasnost i diskriminacija: svest da izlazni rezultati AI može reflect i amplify societal biases; uncertainty o kako ka detect i mitigate njih.
- Privatnost i lični podaci: rizici linked ka uploading lični podaci, mladi podaci, ili sensitive materijali u third-party systems.
- Intellectual property i autorstvo: confusion over ownership od Generisan AI ishodi, upotreba od copyrighted podaci za obuku, i odgovarajući atribucija practices.
- Transparentnost i odgovornost: potreba ka disclose AI pomoć u obrazovni i profesionalni konteksti i maintain urednički odgovornost.

4.4 Prepreke pristupu i usvajanju

- trošak od pretplate i premium funkcije; nejednak pristup ka uređaji i stabilna povezanost.
- Institucionalni constraints: ograničen organisational kapacitet ka experiment, lack od policies, i low Samopouzdanje među trainers.
- Veština praznine: uneven razumevanje od rutine verifikacije, upit strategies, i bezbedan podaci practices.
- Cultural i labour-market zabrinutosti: anxiety o job displacement i deskilling, posebno u traditional mediji okruženja.

- Češka upitnik potvrđuje pristup Prepreke u kvantifikovan form. trošak je bio većina često pomenuto prepreka, prijavljeno od 7 od od 12 mladi ispitanici, praćeno od etičke zabrinutosti prijavljeno od 5 ispitanici, složenost od 4 ispitanici i pristup ograničenja od 3 ispitanici. Ovaj podržava inkluzija od besplatno ili jeftine alat alternative, institucionalni pristup strategies i jednostavan step-by-step smernice u budući obuka materijali.

4.5 Potrebe za obukom i poželjni formati

Obuka demand je consistently predstavljen kao applied kapacitet building. Učesnici ask za modular učenje paths, scenario-based vežbe, kontrolne liste, i primeri da mapirati direktno onto uloge i zadaci. Oni prefer blended formati: kratak unosi, guided praksa, peer pregled, i naknadni podrška kroz a resurs centar.

Prioriteti obuke koji proizlaze iz izveštaja

- Praktičan tokovi rada za mediji zadaci (text-to-sadržaj pipelines, editing podrška, planiranje i scripting, vizuelni materijal stvaranje).
- Verifikacija i trust rutine (izvor evaluacija, cross-checking, poreklo, sintetički mediji detection basics).
- Ethical-operational pravila (privatnost po dizajnu, atribucija, provere pristrasnosti, obelodanjivanje, bezbedno formulisanje upita i podaci handling).
- Alat landscape pismenost (šta alati exist, šta oni su good na, trošak/besplatno alternative, i ažuriranje strategies).
- Facilitation veštine za mladi radnici i edukatori (kako ka teach AI upotreba bez normalising cheating ili prekomerno oslanjanje).
- Odgovoran mladi medijska produkcija rutine, including bezbedno formulisanje upita, ljudski pregled, AI obelodanjivanje, autorska prava i atribucija, saglasnost za slika/audio/video upotreba, i praktičan kontrolne liste za mladi kreatori.

5. Poglavlja po zemljama

Ovaj section summarises svaki nacionalni izveštaj u a consistent struktura: kontekst, profesionalni sesija insights, mladi upitnik signali, slučaj studije, i

literatura naglasci. Zemlja poglavlja su intentionally detailed ka preserve nuance da može biti lost u među zemljama sinteza.

5.1 Turska (Medya-İş)

Profil zemlje: kvantitativni naglasci i zahtevi za implementaciju (dodatak WP2)

Ovaj dodatak proširuje zemlja poglavlje sa konkretni signali zasnovani na izveštaju i a skup od primenljiv zahtevi dizajniran ka biti direktno operacionalizovan u WP3–WP5 (dizajn obuke, resurs centar, diseminacija, i održivost).

Okvir sa činjenicama o zemlji (prijavljeni podaci)

Partnerska organizacija	Medya-İş
Fokus grupa (datum; N; profil)	2025 (prijavljeno); N=10; Semi-structured onlajn fokus grupa (mediji ecosystem stručnjaci)
Upitnik (N; starosni raspon/profil)	N=10; 15–29
Ključni kvantitativni signali	<ul style="list-style-type: none"> • Upotreba AI: 9/10 često; 1/10 ponekad • Upotreba alata: ChatGPT 10/10; Gemini 6/10; Canva AI 5/10; multimodal alati 5/10; video/audio alati 3/10 • Prepreke: trošak 7/10; etički rizici 2/10; složenost 2/10; other 1/10; prosek odgovorne upotrebe 4.4/5
Studije slučaja (kvantitativni ishodi)	Curriculum analiza širom 72 universities; nacionalni radionica sa 30+ experts (prijavljeno).
Prioritetni fokus implementacije (WP3-WP5)	Videti listu primenljivih zahteva u nastavku.

Zahtevi za implementaciju (prioritizovani)

trošak-reduction putanje (institucionalni pristup + open alternative) ka address main prepreka.

Practice-heavy verifikacija i credibility moduli za mladi kreatori i mladi journalists.
 Deepen tehnički razumevanje beyond intuitive upotreba (modeli, podaci traces, pristrasnost).
 Multimodal stvaranje tokovi rada (text-image-video-audio) sa etički guardrails.
 Integration putanje sa universities i vocational centres (drawing na kurikulumu analiza).
 Trainer network i ToT model.
 Brz ažuriranje ciklus za alati i policy changes.
 Stakeholder co-design rutine (building na 30+ expert radionica model).

Mapiranje zahteva na okvir (operativni prikaz)

Zahtev za implementaciju	Stub/modul okvira	WP3/ishodi za integraciju	Operacionalizacija (šta proizvesti)
trošak-reduction putanje (institucionalni pristup + open alternative) ka address main prepreka	Pristup i inkluzija	Alat smernice + partnership model	Licence opcije, open-source shortlist, i budgeting smernice
Practice-heavy verifikacija i credibility moduli za mladi kreatori i mladi journalists	Verifikacija i medijski integritet	WP3 obuka + labs	Verifikacija drills, platform-specific kontrolne liste, poreklo vežbe
Deepen tehnički razumevanje beyond intuitive upotreba (modeli, podaci traces, pristrasnost)	Osnove AI i kritičko mišljenje	Core modul + micro-learning	Kratak units sa quizzes i "zajednički errors" primeri
Multimodal stvaranje tokovi rada (text-image-video-audio) sa etički guardrails	Tokovi rada kreativne produkcije	Project-based moduli	End-to-end projekat kits i assessment rubrics

Integration putanje sa universities i vocational centres (drawing na kurikulumu analiza)	Institucionalni integration	Stakeholder engagement plan	MoUs, micro-credential outline, alignment sa kurikulumu
Trainer network i ToT model	Izgradnja kapaciteta i pedagogija	ToT paket + peer učenje	Trainer handbook, zajednica sesije, i QA kontrolne liste
Brz ažuriranje ciklus za alati i policy changes	Održivost i održavanje	Centar upravljanje model	Quarterly ažuriranje protocol i change logs
Stakeholder co-design rutine (building na 30+ expert radionica model)	Participation & upravljanje	Co-design toolkit	Radionica scripts, facilitation alati, i decision records

Turska - okvir sa činjenicama

Stavka	Detalj
Profesionalna sesija	2025 (datum ne navedeno u izveštaj) Onlajn, semi-structured N=10
Upitnik za mlade	N=10 starosni raspon 15–29
Podaci types	Profesionalni fokus grupa; mladi upitnik; 2 slučaj studije; literatura pregled

Kontekst i početno stanje

Turska nacionalni izveštaj je snažno usklađen ka WP2 šablon i pruža kvantifikovan nalazi. To naglasci visok levels od AI alat usvajanje među mladi (15–29) i identifies economic pristupačnost kao a primary prepreka, alongside etika i složenost zabrinutosti.

Uvidi iz profesionalne fokus grupe

- Učesnici uključiti mladi radnici, mediji edukatori, kreativni industry stručnjaci, i field reporters, indicating a strong linkage između mladi rad i real-world mediji praksa.
- Etički issues su artikulirano u operativne terms: dezinformacije i pristrasnost; privatnost i podaci rizici; profesionalni odgovornost i pravni exposure; i potreba za jasan obelodanjivanje i rutine verifikacije.
- Obuka potrebe prioritise hands-on, scenario-based učenje i praktičan smernice da može biti applied u redakcija, classroom, i mladi centre okruženja.

Signali iz upitnika za mlade

mladi upitnik (N=10, starost 15–29) ukazuje intensive interaction sa AI alati: 9 ispitanici izveštaj često upotreba i 1 ponekad. ChatGPT je korišćeno od all ispitanici (10/10), dok other alati kao što je kao Gemini su takođe korišćeno od a majority (6/10).

Prepreke i stavovi (odabrani kvantifikovani rezultati)

- Main prepreka: trošak (7 ispitanici), suggesting da premium pristup je a ključni driver od inequality.
- Other Prepreke: etički rizici (2), složenost (2), other (1).
- Ispitanici recognise pristrasnost i ocena pristrasnost svest uglavnom između 3–5 na a 1–5 scale, ali razumevanje remains intuitive i zahteva strukturisan obuka.

Studije slučaja

Studija slučaja 1: Veštačka inteligencija i Digitalni mediji Radionica

A strukturisan radionica inicijativa uvodeći mladi ka AI i digitalni mediji stvaranje kroz hands-on aktivnosti. slučaj pokazuje applied pristup da može biti converted u reusable obuka moduli, including vežbe za bezbedno formulisanje upita, sadržaj verifikacija, i etički obelodanjivanje.

Studija slučaja 2: AI zvezde (Yapay Zeka Yıldızları)

A nationwide inicijativa da builds AI kapacitet kroz training-of-trainers, mobile obuka components, i škola/youth-centre doseg. slučaj je posebno relevantan

kao a scaling model i nudi praktičan lessons za doseg logistics, resurs dizajn, i obezbeđivanje inkluzija beyond major cities.

Naglasci iz pregleda literature

Turska literatura pregled pruža a strukturisan teorijski okvir i povezuje akademski trendovi sa novinarstvo kurikulumi i sektor potrebe. To podržava stav da AI pismenost u mediji konteksti mora integrisati tehnički razumevanje (na odgovarajući nivo), etika, i task-based kompetencija, i da kurikulumi zahtevaju redovno ažuriranje ka keep tempo sa AI alat razvoj.

- A lightweight implementacija kontrolna lista za organizacije (uređaji, accounts, podaci zaštita basics, i bezbedan classroom setup).
- Trainer enablement: fasilitator napomene, troubleshooting tips, i “zajednički failure modes” (hallucination, overconfidence, stereotype reinforcement).
- Reusable assessment alati: pre/posle self-efficacy scales, reflective journaling prompts, i rubrika šabloni za AI-supported mediji ishodi.
- A kratak zaštita dodatak za rad sa minors (privatnost, saglasnost, identity zaštita, i odgovoran publishing).
- Alat selection smernice od zadatak i rizik tier (low-risk generisanje ideja vs. high-risk factual claims).
- A “čovjek u petlji” urednički tok rada za mladi productions (uloge, pregled gates, i kvalitet obezbeđenje kontrolne liste).
- Formulisanje upita obrasci za mediji zadaci (headline drafting, script outlines, intervju preparation, sažimanja) sa pristrasnost/kvalitet checkpoints.
- Autorska prava i licensing smernice za generative ishodi (slika/audio/video), including a rizik matrica i safe-use heuristics za non-commercial mladi projects.
- A verifikacija tok rada pack: source-check steps, reverse search smernice, deepfake red flags, i escalation route za high-risk items.
- A concise “AI obelodanjivanje i labelling” kit za mladi mediji ishodi (šabloni + primeri + do/don’t pravila).

Turska nalazi tačka ka visok day-to-day AI usvajanje, paired sa a jasan demand za strukturisan, ethics-led tokovi rada. following podrška zahtevi su praktičan,

primenljiv within WP3–WP5, i direktno upotrebljiv od mladi radnici, mediji edukatori i mladi kreatori:

Poželjni zahtevi za podršku (praktično)

- A skup od micro-credentials / badges za AI mediji pismenost (e.g., Verifikacija, Etički Stvaranje, Formulisanje upita za Mediji, Rights & Licensing).
- A modular šablon library za mladi productions (podkast, kratak video, društveni mediji kampanja) sa integrisan AI checkpoints.
- A praktičan toolkit za dezinformacije i sintetički mediji svest: scenario cards, role-play scripts, i classroom-ready aktivnosti.
- Kontrolna lista za odgovorno stvaranje sadržaja koja kombinuje: (i) nameru, (ii) osetljivost podataka, (iii) obelodanjivanje, (iv) verifikaciju i (v) upravljanje pravima.
- A bilingual (TR/EN) “AI u medijima Quick Guide” za mladi radnici i trainers, usklađen sa projekat’s kompetencija model.

Ka ensure okvir je actionable za Turska ecosystem, following ishodi su preporučila kao part od WP3 ishodi. Ovi su predstavljen kao transferable materijali da može takođe korist other partnerskim zemljama:

Ishodi specifični za Tursku za jačanje Okvira AI u medijima

A praktičan pilot packaging opcija (indicative) je 12–16 obuka hours delivered over 2–4 sesije, culminating u a verifikovano mediji ishod (e.g., podkast episode ili kratak video) i a reflective učenje evidencija. above packaging je predložen kao a WP4 sprovođenje model (ne a replacement od nacionalni izveštaj podaci).

- Track B – Integrity i verifikacija: hands-on vežbe na dezinformacije detection, deepfake svest, i rutine verifikacije, dizajniran za brz transfer ka everyday mladi mediji consumption.
- Track A – Odgovoran AI-supported stvaranje: kratak medijska produkcija cycles gde AI je korišćeno za ideation, scripting i post-production podrška, combined sa obelodanjivanje i kvalitet gates.

Turska je well-positioned za pilot sprovođenje da combines visok AI alat familiarity sa strukturisan odgovornost safeguards. Zasnovan na nacionalni fokus grupa i upitnik signali, a dual-track pilot pristup je preporučila:

5.2 Malta (PBS)

Profil zemlje: kvantitativni naglasci i zahtevi za implementaciju (dodatak WP2)

Ovaj dodatak proširuje zemlja poglavlje sa konkretni signali zasnovani na izveštaju i a skup od primenljiv zahtevi dizajniran ka biti direktno operacionalizovan u WP3–WP5 (dizajn obuke, resurs centar, diseminacija, i održivost).

Okvir sa činjenicama o zemlji (prijavljeni podaci)

Partnerska organizacija	PBS
Fokus grupa (datum; N; profil)	28.10.2025; N=12; Mediji učenici/radnici, aspiring journalists, sadržaj kreatori, creatives
Upitnik (N; starosni raspon/profil)	N=12; Primarily 20–29 (table includes 15–19 i jedan 30–37 ispitanik)
Ključni kvantitativni signali	<ul style="list-style-type: none"> • Upotreba AI: 66.7% često; 25.0% ponekad; 8.3% nikada • Prepreke: trošak 58.3%; pristup ograničenja 33.3%; etičke zabrinutosti 33.3% • Stavovi: 91.7% slažu se AI treba biti korišćeno odgovorno; 66.7% slažu se AI podržava kreativnost; 50.0% slažu se oni understand pristrasnost rizici
Studije slučaja (kvantitativni ishodi)	No consistent numerički ishodi prijavljeno za dve slučaj studije; naglasak je na tok rada relevantnost.
Prioritetni fokus implementacije (WP3-WP5)	Videti listu primenljivih zahteva u nastavku.

Zahtevi za implementaciju (prioritizovani)

Additional Malta-specific operativeve zahtevi (practice-oriented):

- A trošak-aware alat pristup plan (besplatno/jeftine alternativa, account hygiene smernice, i shared uređaj tokovi rada za mladi centres).
- A strukturisan kreator tok rada za small teams (uloge: producer, verifier, editor) ka reduce prekomerno oslanjanje na izlazni rezultati AI.
- A kratak etika i rights modul focused na IP, atribucija, i platform pravila za youth-made sadržaj.
- A micro-module na AI pristrasnost u representation, korišćenje localised primeri i reflective discussion prompts.

Institucionalni pristup ka core AI alati ili podržan free-tier putanje ka reduce trošak prepreka.

Sintetički mediji pismenost obuka (deepfake sadržajima, manipulated mediji, platform dynamics).

Privacy-by-dizajn kontrolne liste za kreatori (face/glas/likeness, saglasnost, storage).

Etički decision aids (plagijata avoidance, autentičnost, atribucija).

Produkcija tokovi rada sa guardrails (ideation ka publishing) u mladi mediji okruženja.

Pristrasnost svest practicals (pristrasnost u datasets, stereotypes, framing).

Trainer enablement (mladi radnici/mediji edukatori) za scalable sprovođenje.

Zajednica povratne informacije loop za kontinuirane improvement.

Mapiranje zahteva na okvir (operativni prikaz)

Zahtev za implementaciju	Stub/modul okvira	WP3/ishodi za integraciju	Operacionalizacija (šta proizvesti)
Institucionalni pristup ka core AI alati ili podržan free-tier putanje ka reduce trošak prepreka	Pristup i inkluzija	Alat smernice + održivost planiranje	Procurement opcije, free-tier alternative, i upotreba policy šabloni
Sintetički mediji pismenost obuka (deepfake sadržajima, manipulated mediji, platform dynamics)	Verifikacija i medijski integritet	WP3 modul + praktičan labs	Hands-on labs sa real-world primeri; detection steps; reporting putanje

Privacy-by-dizajn kontrolne liste za kreatori (face/glas/likeness , saglasnost, storage)	Podaci zaštita & zaštita	Etički smernice + kreator toolkit	Saglasnost šabloni, obelodanjivanje statements, i bezbedan storage smernice
Etički decision aids (plagijata avoidance, autentičnost, atribucija)	Etika & transparentnost	Smernice + quick-reference cards	One-page decision trees i “red flag” scenarios
Produkcija tokovi rada sa guardrails (ideation ka publishing) u mladi mediji okruženja	Tokovi rada kreativne produkcije	Obuka moduli + primer projects	Project-based učenje packs sa ishodi i evaluacija rubrics
Pristrasnost svest practicals (pristrasnost u datasets, stereotypes, framing)	Osnove AI i kritičko mišljenje	Core modul + slučaj zadaci	Pristrasnost spotting vežbe i reflective prompts
Trainer enablement (mladi radnici/mediji edukatori) za scalable sprovođenje	Izgradnja kapaciteta i pedagogija	ToT paket	Trainer handbook, zapažanje kontrolne liste, i peer-learning rutine
Zajednica povratne informacije loop za kontinuirane improvement	Održivost & participation	M&E okvir	Povratne informacije forms, kvartalno pregled process, i partner učenje sesije

Malta - okvir sa činjenicama

Stavka	Detalj
--------	--------

Profesionalna sesija	28.10.2025 Valletta, in-person N=12 (napomena: narativ takođe refers ka upitnik ispitanici; see ograničenja)
Upitnik za mlade	N=12 (inferred iz starost table i procenti) starosni raspon 15–37 (table) / 19–32 (narativ)
Podaci types	Profesionalni discussion; mladi upitnik; 2 slučaj studije; literatura pregled

Kontekst i početno stanje

Malta's izveštaj situates AI usvajanje within a small-country mediji ecosystem gde inovacija i regulatory responsiveness su često comparatively fast. Ispitanici highlight oba mogućnost ka modernise kreativni industries i rizik od autentičnost loss, job displacement, i dezinformacije u a highly networked informacije okruženje.

Profesionalne i omladinske perspektive

Malta izveštaj triangulates profesionalni reflections sa upitnik odgovori iz mladi učesnici engaged u mediji i kreativni putanje. Učesnici izveštaj često AI upotreba i a pragmatic interest u applying AI ka sadržaj stvaranje, archiving, i generisanja ideja, dok istovremeno expressing zabrinutost o manipulaciju i erosion od trust.

Ključni signali zabeleženi u izveštaju

- Strong agreement da AI treba biti korišćeno odgovorno; a jasan appetite za praktičan smernice radije nego apstraktan principi.
- Moderate razumevanje od pristrasnost i potreba za targeted obuka na kako pristrasnost manifests u mediji ishodi i recommendation systems.
- Interest u AI za kreativni rad (e.g., story development, vizuelni materijal stvaranje) i za institucionalni konteksti kao što je kao archive restoration, pruženo poreklo i autorska prava safeguards su applied.

Studije slučaja

Studija slučaja 1: DigiVision – Digitalni mediji i aplikacije za mlade emitere

Erasmus+ saradnja partnership model da podržava mladi i mladi radnici ka razviti modern broadcasting veštine, including AI-assisted produkcija. slučaj je relevantan kao to povezuje mladi učenje sa stvaran produkcija okruženja i naglasci importance od strukturisan mentorship i workflow-based učenje.

Studija slučaja 2: Univerzitet Malte – Radionice o medijima i dezinformacijama

A radionica model focused na dezinformacije svest i kritički mišljenje. Dok ne exclusively AI-focused, to pruža evidence-based struktura za strengthening mediji pismenost i može biti enhanced sa explicit sintetički mediji moduli within AI4MLADI MEDIJI.

Naglasci iz pregleda literature

Malta literatura pregled foregrounds obrazovanje i digitalni pismenost debates, especially around equitable pristup i etički upravljanje. Za Okvir AI u medijima, većina actionable takeaway je call za jasan, praktičan pravila da zaštititi trust dok enabling inovacija.

5.3 Srbija (RTS)

Profil zemlje: kvantitativni naglasci i zahtevi za implementaciju (dodatak WP2)

Ovaj dodatak proširuje zemlja poglavlje sa konkretni signali zasnovani na izveštaju i a skup od primenljiv zahtevi dizajniran ka biti direktno operacionalizovan u WP3–WP5 (dizajn obuke, resurs centar, diseminacija, i održivost).

Okvir sa činjenicama o zemlji (prijavljeni podaci)

Partnerska organizacija	RTS
Fokus grupa (datum; N; profil)	13.11.2025; N=12; Mediji stručnjaci, university professors, artists rade sa mladi via NGOs
Upitnik (N; starosni raspon/profil)	N=11 (implied); 24–37 (prijavljeno)
Ključni kvantitativni signali	<ul style="list-style-type: none"> • Pristrasnost razumevanje: 54.55% ocena 5; 36.36% ocena 4; 9.09%

	ocena3• Kreativnost statement: 36.36% ocena 3; 27.27% ocena 2; 27.27% ocena 4; 9.09% ocena1• Odgovorana upotreba: 100% ocena5
Studije slučaja (kvantitativni ishodi)	Two-day obuka za 20 ruralni edukatori; produkcija od 10 obrazovni video zapisi (prijavljeno).
Prioritetni fokus implementacije (WP3- WP5)	Videti listu primenljivih zahteva u nastavku.

Zahtevi za implementaciju (prioritizovani)

Additional Serbia-specific operativeve zahtevi (practice-oriented):

- A transparentnost i obelodanjivanje standard za AI-assisted mladi mediji ishodi (jednostavan labels + primeri).
- A verifikacija mini-kit dizajniran za mixed audiences (mladi + stručnjaci), sa kratak, repeatable rutine.
- Smernice na bezbedan upotreba od AI u kreativni industries: task-based alat selection, osetljivost podataka proveru, i kvalitet pregled gates.
- Fasilitator smernice za handling polarising sadržaj i dezinformacije narratives u grupa okruženja.
- Profession-specific moduli za mediji i mladi ecosystems (novinarstvo, NGO mladi rad, kreativni produkcija).
- Živi resurs centar sa šabloni i primeri.
- Transparentnost practices: labelling AI pomoć, izvor obelodanjivanje, accuracy proveru.
- Inkluzija za ruralni/under-resourced konteksti (oflajn/low-bandwidth opcije).
- Lokalni trainer podrška (kapacitet building).
- Pristrasnost i rizik svest consolidation (visok postojeće svest).
- AI alat upotreba policies within organizacije.
- Replication packages zasnovan na prijavljeno studija slučaja ishodi.

Mapiranje zahteva na okvir (operativni prikaz)

Zahtev za implementaciju	Stub/modul okvira	WP3/ishodi za integraciju	Operacionalizacija (šta proizvesti)
Profession-specific moduli za mediji i mladi ecosystems (novinarstvo, NGO mladi rad, kreativni produkcija)	Role-based putanje	WP3 modular curriculum	Track-based učenje paths (beginner/intermediate)
Živi resurs centar sa šabloni i primeri	Održivost i održavanje	Centar build + upravljanje	Repository struktura, doprinos smernice, periodic ažuriranja
Transparentnost practices: labelling AI pomoć, izvor obelodanjivanje, accuracy provere	Etika & transparentnost	Guideline + šabloni	Obelodanjivanje labels, newsroom-style kontrolne liste, i uzorak policies
Inkluzija za ruralni/under-resourced konteksti (oflajn/low-bandwidth opcije)	Pristup i inkluzija	Adapted materijali	Printable handouts, oflajn aktivnosti, i light-tech alternative
Lokalni trainer podrška (kapacitet building)	Izgradnja kapaciteta i pedagogija	ToT i trainer network	Mentorstvo plan, zajednice od praksa, i refresher sesije
Pristrasnost i rizik svest consolidation (visok postojeće svest)	Osnove AI i kritičko mišljenje	Napredan slučaj vežbe	Scenario packs focusing na dezinformacije i reliability
AI alat upotreba policies within organizacije	Upravljanje & operations	Policy šabloni	Model policy sa uloge/responsibilities
Replication packages	Implementacija & scaling	Projekat kits	Two-day obuka agenda šablon;

zasnovan na prijavljeno studija slučaja ishodi			video produkcija brief
--	--	--	------------------------

Srbija - okvir sa činjenicama

Stavka	Detalj
Profesionalna sesija	13.11.2025 Belgrade, in-person N=12 (napomena: narativ mentions 11 učesnici)
Upitnik za mlade	N=11 starosni raspon 23–37
Podaci types	Profesionalni fokus grupa; mladi upitnik; 2 slučaj studije; literatura pregled

Kontekst i početno stanje

Srbija izveštaj naglasci a sektor u transition: AI alati su being adopted unevenly širom mediji, obrazovanje, i civil society. Učesnici observe oba brz eksperimentisanje među digitally active stručnjaci i hesitancy ili avoidance među oni concerned o etika, autentičnost, ili institucionalnu spremnost.

Uvidi iz profesionalne fokus grupe

- AI je percipiran kao transformativne za produkcija tokovi rada, problem-solving, i kreativni processes, ali trust, autorstvo, i učenje integrity su central zabrinutosti.
- Učesnici emphasise da starost alone does ne predict usvajanje; profesionalni okruženje i motivation su stronger drivers.
- Stručnjaci call za jasan etički/urednički/pedagogical smernice i za profession-specific obuka moduli sa konkretan tokovi rada.

Prioriteti koje je artikulisala profesionalna grupa

- Uspostaviti a jasan skup od etički, urednički i pedagogical smernice.
- Provide profession-specific obuka moduli sa konkretan tokovi rada.
- Podrška lokalni trainers who može teach colleagues i maintain znanje internally.
- Create a živi, redovno updated resurs centar sa primere, šablone i preporučila alati.
- Ensure pristupačnost i inkluzija širom ruralni areas, underfunded institutions i mladi organizacije.
- Build a culture od transparentnost u AI upotreba, especially u pogledu izvori, accuracy i autorstvo.

Signali iz upitnika za mlade

upitnik uzorak (N=11, starost 23–37) captures mladi stručnjaci shaping mladi culture i mediji praksa. All AI korisnici prijavljeno Klase ChatGPT alati; dizajn alati (Canva AI) i produkcija alati (Adobe AI funkcije, Sora-class i Gemini-class systems) su bili takođe su pomenuti. Samopouzdanje je moderate-to-visok ali ne uniform; many ispitanici izveštaj 'moderate Samopouzdanje' i zahtev dodatno obuka.

Kvantitativni indikatori uključeni u izveštaj

- Samopouzdanje distribucija (1–5): 54.55% na nivo 3; 18.18% na 4; 18.18% na 5; 9.09% na 2.
- Upotreba AI appears correlated sa rad kontekst radije nego starost.
- Prepreke uključiti nejednak pristup ka plaćen alati i stable infrastructure, posebno outside major urbana hubs.

Studije slučaja

Studija slučaja 1: DigiVision – Digitalni mediji i aplikacije za mlade emitere

DigiVision slučaj je predstavljen kao a retko model u kojem javni servis mediji saraduje sa mladi organizacije ka sprovesti industrijski nivo kompetencije. U Srbija, aktivnosti su bili implementiran u saradnja sa RTS, korišćenje redakcija i produkcija okruženja. slučaj pokazuje kako obuka može biti usidren u stvaran tokovi rada dok uvodeći AI-assisted produkcija odgovorno.

Studija slučaja 2: Akademija medijskih umova (ruSTEM / U.S. Embassy podrška)

obrazovni inicijativa usmerena ranjive ruralni zajednice ka poboljšati sajber bezbednost svest, digitalni pismenost, i mediji pismenost. Njegov naglasak na nastavnik multiplikatori, lekcija planovi, i zajednica uključivanje nudi a ponovljiv model za doseg i inkluzija—posebno relevantan za obezbeđivanje da AI pismenost napori ne ostaju koncentrisani u privilegovana urbana okruženja.

Naglasci iz pregleda literature

Srbija literatura section pojačava potreba ka link AI kompetencija ka mediji integrity i democratic resilience. To underscores importance od transparent standardi, profesionalni odgovornost, i obuka da explicitly addresses sintetički mediji rizici.

5.4 Nemačka (ZiB e.V.)

Profil zemlje: kvantitativni naglasci i zahtevi za implementaciju (dodatak WP2)

Ovaj dodatak proširuje zemlja poglavlje sa konkretni signali zasnovani na izveštaju i a skup od primenljiv zahtevi dizajniran ka biti direktno operacionalizovan u WP3–WP5 (dizajn obuke, resurs centar, diseminacija, i održivost).

Okvir sa činjenicama o zemlji (prijavljeni podaci)

Partnerska organizacija	ZiB e.V.
Fokus grupa (datum; N; profil)	15.10.2025; N=10; Društveni radnici, nastavnici, AI-using stručnjaci
Upitnik (N; starosni raspon/profil)	N=10; 16–28 (prijavljeno)
Ključni kvantitativni signali	<ul style="list-style-type: none"> • ~80% izveštaj korišćenje AI često/povremeno; 1 učesnik izveštaji retko upotreba • Samopouzdanje: over half ocena Samopouzdanje 5/5; većina ostali 4/5 • alati pomenuto: ChatGPT, Canva AI, CapCut, Gamma AI, Gemini, ElevenLabs, NotebookLM; takođe Sora AI i Pixiverse

Studije slučaja (kvantitativni ishodi)	Ne systematically kvantifikovan u nacionalni izveštaj nacrt.
Prioritetni fokus implementacije (WP3-WP5)	Videti listu primenljivih zahteva u nastavku.

Zahtevi za implementaciju (prioritizovani)

Practice-oriented AI tokovi rada za mladi medijska produkcija (ideation, scripting, editing, publishing).

Verifikacija rutine za AI-assisted sadržaj (izvor provere, poreklo, citations).

Smernice na autorstvo, obelodanjivanje, i autorska prava u mladi ishodi.

Training-of-trainers pristup za nastavnici/mladi radnici.

Low-trošak alat putanje i institucionalni pristup modeli.

Kritički AI pismenost za mladi (kako modeli rad; pristrasnost; ograničenja).

Safeguards za mladi privatnost u mediji projects.

Ongoing ažuriranje model za fast-changing alat landscape.

Mapiranje zahteva na okvir (operativni prikaz)

Zahtev za implementaciju	Stub/modul okvira	WP3/ishodi za integraciju	Operacionalizacija (šta proizvesti)
Practice-oriented AI tokovi rada za mladi medijska produkcija (ideation, scripting, editing, publishing)	Tokovi rada kreativne produkcije	WP3 obuka moduli + facilitation guides	Step-by-step vežbe sa primer prompts, expected ishodi, i refleksija questions
Verifikacija rutine za AI-assisted sadržaj (izvor provere, poreklo, citations)	Verifikacija i medijski integritet	WP3 modul na verifikacija + alat list	Kontrolna lista, classroom aktivnosti, i "verifikacija drills"
Smernice na autorstvo, obelodanjivanje, i autorska prava u mladi ishodi	Etika, law & transparentnost	Etički guideline integration + šabloni	Obelodanjivanje statements, saglasnost forms, licensing tips, i slučaj primeri
Training-of-trainers pristup za	Izgradnja kapaciteta i	ToT paket + trainer handbook	Sesija planovi (60–90 min), slide

nastavnici/mladi radnici	pedagogija		decks, i evaluacija forms
Low-trošak alat putanje i institucionalni pristup modeli	Pristup i inkluzija	Resurs centar / alat smernice	Stablo odlučivanja za izbor alata (besplatni, freemium i open-source alati) i smernice za nabavku
Kritički AI pismenost za mladi (kako modeli rad; pristrasnost; ograničenja)	Osnove AI i kritičko mišljenje	Core modul	Kratak explanatory units + micro-quizzes + primeri od zajednički failure modes
Safeguards za mladi privatnost u mediji projects	Podaci zaštita & zaštita	Smernice + šabloni	Podaci minimisation kontrolna lista i zaštita protocol
Ongoing ažuriranje model za fast-changing alat landscape	Održivost i održavanje	Centar upravljanje model	Ažuriranje cadence, uloge, i "šta promenila" logs

Kontekst i početno stanje

Nemačka's doprinos reflects a digitally mature okruženje sa visok početno stanje exposure ka AI-enabled consumer products i a growing javni debate o sintetički mediji, pristrasnost, i podaci zaštita. Stručnjaci rade sa mladi express oba optimism o učenje i kreativnost i zabrinutost o trust erosion i nejednak pristup ka kvalitet alati.

Profesionalne perspektive

- Stručnjaci describe AI kao expanding kreativni i učenje mogućnosti, ali emphasise da mladi ljudi potreba strukturisan refleksija ka avoid uncritical usvajanje.
- Top etičke zabrinutosti uključiti dezinformacije, privatnost, pristrasnost, intellectual property, i transparentnost u mediji i obrazovni okruženja.

- Practitioners zahtev jasan smernice i kontinuirane profesionalni development radije nego one-off trainings.

Signali iz upitnika za mlade

upitnik uzorak (N=10) ukazuje često upotreba od AI alati među mladi ispitanici, sa Klase ChatGPT systems kao dominantna ulazna tačka. Učesnici takođe prijavljeno korišćenje dizajn i mediji alati kao što je kao Canva AI, CapCut, Gamma AI, Gemini, ElevenLabs, NotebookLM, i experimenting sa novi video/slika generatori.

Značajna zapažanja

- Visok self-reported Samopouzdanje u korišćenje AI alati; younger ispitanici takođe izveštaj being comfortable navigating alati.
- Strong interest u korišćenje AI ka organise i enhance kreativnost, dok maintaining a distinction između pomoć i autorstvo.
- Etički svest je present, ali praktičan rutine verifikacije zahtevaju reinforcement.

Studije slučaja

Studija slučaja 1: GENius AI Radionica “AI & Umetnost: Kreativnost Redefinisana” (ARIC Hamburg)

A youth-focused, hands-on radionica format (približno. 3 hours) kombinovanjem kreativni generation zadaci sa facilitated refleksija na etički issues kao što je kao deepfake sadržajima, pristrasnost, i autorstvo. slučaj illustrates effective ‘learn-by-doing’ pedagogija da može biti integrisan u projekat’s dizajn obuke.

Studija slučaja 2: “Povratak u školu 2025 – naučiti kako se nositi sa AI i deepfake sadržajimama” (klicksafe / Bolji internet za decu)

A nacionalni svest kampanja usmerena učenici, nastavnici, parents, i obrazovni stručnjaci kroz onlajn livestream i besplatno resursi (workbooks, quizzes, handbooks). slučaj pruža a scalable model za diseminacija i za strukturisan classroom discussion na sintetički mediji i trust.

Literatura i kontekstualne napomene

Nemačka izveštaj naglašava importance od integrating etički pismenost u praktičan alat upotreba. To takođe ukazuje ka potreba za pristupačan, multilingual resursi i za educator-facing materijali da može biti adopted quickly bez specijalistički infrastructure.

5.5 Češka (Eduheart)

Profil zemlje: kvantitativni naglasci i zahtevi za implementaciju (dodatak WP2)

Češka nacionalni izveštaj pruža a mixed needs-analysis perspektiva zasnovan na profesionalni unos i mladi upitnik podaci. nacionalni istraživanje reached 23 učesnici u total: 11 mladi radnici, edukatori ili povezan sa medijima stručnjaci, i 12 mladi ljudi uključeni u mediji, kreativni, obrazovni ili digitalni aktivnosti. nalazi pokazuju da AI alati su već korišćeno u Češka za podrške pisanju, generisanja ideja, prevođenja, vizuelni dizajn, sadržaja za društvene mreže, podršku učenju i osnovni audiovizuelni produkcija. Međutim, oba profesionalni i mladi ispitanici naglasili da AI upotreba je često praktična i intuitivna, a ne sistematska. Češka doprinos stoga ukazuje ka a jasan potreba za strukturisan smernice na verifikacija, bezbedno formulisanje upita, etički decision-making, autorska prava, privatnost, AI obelodanjivanje i odgovoran publishing.

Okvir sa činjenicama o zemlji (prijavljeni podaci)

Fokus grupa / profesionalni unos: Datum ne navedeno; N=11; mladi radnici, edukatori i povezan sa medijima stručnjaci rade sa mladi ljudi u digitalni, kreativni ili obrazovni konteksti. Upitnik: N=12; mladi ljudi uključeni u mediji, kreativni, obrazovni ili digitalni aktivnosti. Ključni kvantitativne signale: Upotreba AI: 7/12 često; 4/12 ponekad; 1/12 retko/nema redovne upotrebe. Upotreba alata: ChatGPT 11/12; Canva AI 6/12; Gemini ili slični alati 5/12; video/audio AI alati 4/12. Samopouzdanje u AI upotreba za kreativni/mediji zadaci: nivo 5 = 2/12; nivo 4 = 4/12; nivo 3 = 5/12; nivo 2 = 1/12; nivo 1 = 0/12. Prepreke: trošak 7/12; etičke zabrinutosti 5/12; složenost 4/12; pristup ograničenja 3/12. Etički svest: 10/12 ispitanici agreed snažno ili very snažno da AI treba biti korišćeno odgovorno. Pristrasnost svest: nivo 5 = 5/12; nivo 4 = 5/12; nivo 3 = 2/12.

Studije slučaja

- AI pismenost i radionice medijskog obrazovanja u Češka
- Digitalna kreativnost mladih i odgovorno stvaranje sadržaja.

Prioritetni fokus implementacije

Praktičan AI pismenost, bezbedno formulisanje upita, rutine verifikacije, ljudski nadzor, autorska prava i atribucija, zaštitu privatnosti, AI obelodanjivanje, odgovoran vizuelni/audio produkcija i pristupačan alternative ka plaćen alati.

Kontekst i početno stanje

Artificial intelligence je become increasingly visible u obrazovanje, mladi rad, medijska produkcija i kreativni komunikacija u Češka. Mladi ljudi i mladi radnici već upotreba AI-supported alati za pisanje, prevođenja, generisanja ideja, slika dizajn, sadržaja za društvene mreže, podršku učenju i osnovni audiovizuelni produkcija.

Na isti time, Češka izveštaj pokazuje da brz development od AI stvara praktičan zabrinutosti related ka dezinformacije, deepfake sadržajima, privatnost, autorska prava, autorstvo, algorithmic pristrasnost i prekomerno oslanjanje na automated ishodi. Češka nalazi stoga podrška a okvir da combines praktičan AI veštine sa kritički mediji pismenost, etički safeguards i pristupačan obuka materijali.

Uvidi iz profesionalne fokus grupe

profesionalni grupa uključen 11 mladi radnici, edukatori i povezan sa medijima stručnjaci rade sa mladi ljudi u digitalni, kreativni ili obrazovni konteksti. Njihov unos pokazuje da AI je već present u mladi rad i mediji obrazovanje, ali njegov upotreba ostaje neujednačeno.

Some stručnjaci upotreba AI za lekcija preparation, sadržaj drafting, prevođenja, istraživanje, generisanje ideja i vizuelni podrška, dok ostali upotreba to more cautiously zato što od etički i praktičan zabrinutosti. Učesnici described AI kao a useful podrška alat za mladi mediji rad, posebno za generating ideas, structuring stories, preparing sadržaja za društvene mreže, designing vizuelni materijali i overcoming tehnički Prepreke.

Međutim, stručnjaci takođe naglasili da AI treba ne zameni ljudski kreativnost, kritički mišljenje, mentorstvo ili urednički odgovornost. većina važan rizici identifikovan su bili dezinformacije, deepfake sadržajima, privatnost, autorska prava, autorstvo, prekomerno

oslanjanje na izlazni rezultati AI i nejednak pristup ka plaćen alati. profesionalni grupa preporučila jasan etički pravila, proveru izvora rutine, AI obelodanjivanje smernice, pravila autorskih prava i atribucije, bezbedno formulisanje upita principi i praktičan primeri za mladi rad okruženja.

Signali iz upitnika za mlade

mladi upitnik reached 12 mladi ljudi uključeni u mediji, kreativni, obrazovni ili digitalni aktivnosti. results pokazuju da AI upotreba je već zajednički među mladi ispitanici u Češka. Među 12 ispitanici, 7 stated da oni upotreba AI alati često, 4 stated da oni upotreba njih ponekad, i 1 ispitanik prijavljeno retko ili nema redovne upotrebe.

većina commonly korišćeno alat je bio ChatGPT, pomenuto od 11 od od 12 ispitanici. Other alati uključen Canva AI od 6 ispitanici, Gemini ili slični alati od 5 ispitanici, i video/audio AI alati od 4 ispitanici.

U pogledu Samopouzdanje u korišćenje AI za kreativni ili zadacima povezanim sa medijima, 2 ispitanici ocenili sebe na nivo 5, 4 ispitanici na nivo 4, 5 ispitanici na nivo 3, i 1 ispitanik na nivo 2. Ovaj ukazuje da većina mladi učesnici već upotreba AI u praksa, ali još uvek potreba strukturisan smernice ka preći iz osnovni upotreba ka confident i odgovoran primena.

Prepreke i stavovi (odabrani kvantifikovani rezultati)

main Prepreke identifikovan od mladi ispitanici su bili trošak, pomenuto od 7 ispitanici; etičke zabrinutosti, pomenuto od 5 ispitanici; složenost, pomenuto od 4 ispitanici; i pristup ograničenja, pomenuto od 3 ispitanici. Ovi nalazi pokazuju da pristup ka plaćen alati, uncertainty o odgovoran upotreba i lack od jasan praktičan smernice ostaju relevantan obstacles u Češka.

Na etički svest, 10 od od 12 ispitanici agreed snažno ili very snažno da AI treba biti korišćeno odgovorno. Za razumevanje pristrasnost u AI, 5 ispitanici ocenili njihov svest na nivo 5, 5 na nivo 4, i 2 na nivo 3. Ovaj ukazuje a good svest base, ali takođe potvrđuje potreba za praktičan vežbe na pristrasnost, dezinformacije, privatnost i verifikacija.

Studija slučaja 1: AI pismenost i radionice medijskog obrazovanja u Češka

Ovaj studija slučaja focuses na workshop-based AI i mediji pismenost aktivnosti implementiran ili promoted u čeških obrazovni i mladi rad konteksti. Kao što je aktivnosti usually cilj mladi ljudi, učenici, nastavnici i mladi radnici i aim ka explain kako AI alati rad, kako oni može biti korišćeno za učenje i komunikacija, i šta rizici oni create za informacije reliability i privatnost.

inicijativa je relevantan za AI4MLADI MEDIJI zato što to combines praktičan AI upotreba sa kritički mediji pismenost. Učesnici rad sa primeri od Generisan AI tekst, slike ili onlajn

informacije i discuss kako ka verifikovati ishodi, recognise manipulaciju i maintain ljudski odgovornost.

Ovaj model može biti adapted u projekat obuka moduli i mladi mediji aktivnosti. expected ishodi uključiti improved AI svest, bolji razumevanje od dezinformacije rizici, stronger verifikacija habits i increased Samopouzdanje među edukatori i mladi radnici u facilitating AI-related discussions.

Studija slučaja 2: Digitalna kreativnost mladih i odgovorno stvaranje sadržaja

second studija slučaja zabrinutosti youth-oriented digitalni kreativnost aktivnosti u kojem mladi ljudi upotreba digitalni alati ka create video zapisi, posters, sadržaja za društvene mreže, podcasts ili kampanja materijali. AI može podrška kao što je aktivnosti kroz generisanja ideja, editing pomoć, prevođenja, captioning, vizuelni dizajn i sadržaj planiranje.

Ovaj slučaj je bio odabran zato što to pokazuje kako AI može biti integrisan u mladi medijska produkcija bez zamene ljudski kreativnost. ključni princip je da mladi učesnici ostaju autori od njihov rad, dok AI je korišćeno samo kao a podrška alat.

process treba uključiti obelodanjivanje od AI upotreba, svest o autorskim pravima, zaštitu privatnosti i izvor verifikacija. slučaj je direktno linked ka Okvir AI u medijima zato što to pokazuje potreba za praktičan kontrolne liste, zasnovan na ulogama tokovi rada i etički safeguards. To takođe pruža a basis za budući pilot mediji projects under WP4.

6. Komparativna analiza i implikacije za Okvir AI u medijima

6.1 Konvergencije i razlike

Despite differences u uzorak composition i nacionalni kontekst, izveštaji konvergiraju snažno na a small broj od praktičan prioriteti. Gde razlike appear, oni su primarily explained od pristup conditions, institucionalnu spremnost, i profesionalni composition od fokus grupe.

Konvergencije (visoko poverenje)

- Klase ChatGPT alati kao default starting tačka za AI usvajanje.
- Demand za operativne smernice i zasnovan na ulogama tokovi rada, ne samo svest raising.
- Dezinformacije/deepfake resilience kao urgent kompetencija area.
- Potreba za privatnost, autorska prava, i atribucija hygiene u mladi medijska produkcija.
- Preference za blended učenje formati i a živi resurs centar.

- Češka pojačava među zemljama convergence around praktičan AI upotreba, especially Klase ChatGPT alati, dizajn alati i novi audiovizuelni podrška alati. To takođe potvrđuje shared zabrinutosti o dezinformacije, deepfake sadržajima, privatnost, autorska prava, atribucija, AI obelodanjivanje i nejednak pristup ka plaćen alati.

Razlike (uslovljene kontekstom)

- Economic Prepreke su većina snažno evidenced u Turska ali su present kao a pozadina issue elsewhere (pretplate, hardver, povezanost).
- Profesionalni fokus grupe u Srbija i Turska uključiti strong media-sector representation; Nemačka's izveštaj naglašava društveni i obrazovni professions; Malta's podaci je more mixed i zahteva methodological clarification.
- Starost ranges u upitnike za mlade differ širom zemlje; ovaj affects direct numerical comparability ali does ne undermine thematic convergence.
- Češka pokazuje relatively visok praktičan uptake među mladi ispitanici, ali izveštaj naglašava da upotreba remains uglavnom intuitive radije nego sistematski. Ovaj stvara a specific obuka potreba: prelazak korisnici iz everyday eksperimentisanje ka strukturisan, odgovoran i proverljiv mediji tokovi rada.

6.2 Predložena struktura za Okvir AI u medijima

Zasnovan na sinteza, okvir treba biti dizajniran kao a praktičan operativni sistem za mladi mediji rad sa AI. To treba navesti kompetencije, minimalni standardi, tokovi rada, i implementacija smernice da partneri može prevesti u obuka moduli i zajednica ishodi.

Okvir pillars

- Stub 1: Etički i Odgovoran AI Upotreba
 - Transparentnost i obelodanjivanje pravila (kada i kako ka disclose AI pomoć).
 - Privacy-by-dizajn practices (podaci minimisation, saglasnost, bezbedan storage i sharing).
 - Pristrasnost svest i ublažavanje steps suitable za mladi konteksti.

- Autorska prava i atribucija smernice; plagijata prevention; autorstvo boundaries.
- Češka nalazi podrška inkluzija od jasan pravila na obelodanjivanje, autorska prava, autorstvo, atribucija, privatnost i saglasnost, especially kada mladi ljudi rad sa Generisan AI slike, glasovi i video zapisi.
- Stub 2: Mediji Integrity i Verifikacija
 - Verifikacija rutine za AI-supported istraživanje i sadržaj stvaranje.
 - Sintetički mediji pismenost: deepfake sadržajima, manipulated sadržaj, poreklo, i kalibracija poverenja.
 - Fact-checking tokovi rada i izvor evaluacija kontrolne liste.
 - Urednički odgovornost: ljudski nadzor i escalation procedures.
 - Češka dodatno potvrđuje da rutine verifikacije mora biti praktičan i repeatable, including proveru izvora steps, cross-checking, sintetički mediji red flags i ljudski pregled pre objavljivanje.
- Stub 3: AI-enabled Mediji Produkcija Tokovi rada
 - Tekst tokovi rada: ideation, scripting, drafting, editing, prevođenja, pristupačnost (plain language).
 - Vizuelni tokovi rada: dizajn pomoć, slika generation, storyboard stvaranje, brand consistency.
 - Audio/video tokovi rada: transcription, captioning, rough cuts, metadata, i odgovoran upotreba od generatori.
 - Projekat management tokovi rada: planiranje, zadatak decomposition, audience segmentation, distribucija planiranje.
 - Češka slučaj na mladi digitalni kreativnost pokazuje da AI može podrška scripts, captions, vizuelni dizajn, prevođenja, editing i sadržaj planiranje, pruženo da mladi ljudi ostaju autori i AI remains a podrška alat.
- Stub 4: Pedagogija i Mladi Facilitation
 - Kako ka teach AI upotreba bez normalising shortcut culture ili akademski dishonesty.
 - Facilitation obrasci: challenge-based učenje, peer pregled, refleksija prompts, i zaštita.

- Smernice za inkluzivan participation i rade sa disadvantaged mladi.
- Trainer kompetencija model i supervision podrška.
- Stub 5: Pristupačnost, Inkluzija, i Održivost
 - Low-trošak toolkits i besplatno alternative; oflajn/low-bandwidth strategies.
 - Organisational spremnost steps: policies, uloge, i minimal infrastructure.
 - Kontinuirane ažuriranje model: monitoring alat changes, ažuriranje resursi, i sharing lessons learned.
 - Češka upitnik identifies trošak kao main prepreka, kojem podržava potreba za besplatno ili jeftine alat alternative i pristupačan implementacija putanje za mladi organizacije.

6.3 Kompetencija matrica (nacrt)

kompetencija matrica below pruža a nacrt mapiranje od kompetencije ka user uloge. To je intended kao a starting tačka za WP2.3 okvir finalisation i WP3 dizajn obuke.

Kompetencija area	Mladi (15–29)	Mladi radnici	Mediji edukatori/nastavnici	Mediji stručnjaci/mentors
Odgovoran upotreba & obelodanjivanje	Understand kada AI pomoć mora biti disclosed; reflect na autorstvo	Facilitate obelodanjivanje norms; model etički praksa	Integrirati u assessment i classroom pravila	Apply urednički standardi; dokumentovati AI upotreba
Privatnost & podaci bezbednost	Avoid sharing lični/sensitive podaci; saglasnost basics	Zaštita protocols; bezbedan alat selection	Policy alignment; secure handling od učenik podaci	Profesionalni podaci upravljanje; client confidentiality
Pristrasnost svest	Recognise pristrasnost obrasci; test prompts; diversify izvori	Guide mladi refleksija; osnovni ublažavanje steps	Teach pristrasnost u mediji; strukturisan vežbe	Apply provere pristrasnosti u produkcija i reporting

Verifikacija & integrity	Cross-check ishodi; upotreba fact-check rutine	Embed verifikacija u aktivnosti; coach skepticism	Teach verifikacija methodologies; assessment dizajn	Upotreba profesionalni verifikacija; poreklo dokumentacija
Tok rada kompetencija	Upotreba AI ka nacrt, edit, prevesti; osnovni mediji materijali	Dizajn aktivnosti i toolkits; podrška projekat planiranje	Integrirati AI u kurikulumi; monitor učenje ishodi	Napredan tokovi rada; kvalitet control; compliance

7. Preporuke za WP3–WP5 Sprovođenje i Održivost

7.1 Obuka architecture preporuke

- Adopt a modular curriculum struktura sa kratak units (60–120 minutes) da može biti combined u longer courses depending na partner kontekst.
- Provide role-specific tracks: (i) mladi radnici/edukatori kao facilitators, (ii) mladi kao kreatori, (iii) mediji stručnjaci kao mentors.
- Dizajn svaki modul around a konkretan ishod (e.g., kratak video, podcast segment, društveni mediji kampanja, fact-check vežba) i uključiti refleksija i etika checkpoints.
- Embed a početno stanje 'AI bezbednost i integrity' modul kao mandatory za all tracks.
- Create fasilitator packs: lekcija planovi, slide decks, kontrolne liste, i assessment rubrics usklađen sa Okvir AI u medijima pillars.

7.2 Resurs centar i ažuriranje model

S obzirom na tempo razvoja AI alata, projekat treba da tretira resurse kao žive materijale, a ne kao statične ishode. Partneri treba da operacionalizuju ciklus ažuriranja koji održava relevantnost bez stalnog ponovnog pisanja.

- Maintain a 'preporučila alati' catalogue sa: svrha, trošak/besplatno opcije, starost suitability, privatnost napomene, i primer tokovi rada.
- Create šabloni: obelodanjivanje statement primeri, saglasnost forms, bias-check questions, verifikacija kontrolne liste, i obrasci upita.

- Adopt urednički upravljanje model za ažuriranja: odgovoran editor per partner, kvartalno pregled meeting, versioning, i change evidencija.
- Provide jeftine alternativa za svaki tok rada ka reduce exclusion driven od pretplate.

7.3 Diseminacija i engagement preporuke

- Upotreba case-study narratives kao diseminacija anchors; prevesti njih u kratak video zapisi, društveni posts, i lokalni radionice.
- Partner sa trusted institutions (schools, libraries, javni emiteri, mladi centres) ka reach audiences beyond early adopters.
- Prioritise messaging da combines mogućnost sa odgovornost; avoid overly tehnički language za general audiences.
- Prikupiti i publish 'pre/posle' stories od mladi projects ka demonstrate tangible impact i build legitimacy.

7.4 Monitoring i evaluacija suggestions (WP2–WP3 continuity)

- Define početno stanje i endline indikatori za AI pismenost, verifikacija kompetencija, i etički praksa; upotreba kratak self-assessments i praktičan zadaci.
- Track participation od demographic i pristup factors ka monitor inkluzija (e.g., ruralni/urbana, socio-economic Prepreke, uređaj pristup).
- Integrisati kontinuirane povratne informacije petlje: posle svaki obuka modul, prikupiti 'šta funkcionisalo / šta je bio zbunjujuće / šta je rizično' unosi i proslediti njih u resurs centar ažuriranja.
- Dokumentovati incidents i near-misses (e.g., dezinformacije spread, privatnost zabrinutosti) kao učenje cases sa anonymised napomene.

8. Ograničenja i Kvalitet Considerations

WP2 podaci pruža a strong directional početno stanje, ali to je ne a statistically representative studija. Uzorci su intentionally small i istraživački, suitable za potrebe assessment i okvir dizajn. Nevertheless, ka ensure credible sinteza, ograničenja mora biti transparent.

Primary ograničenja observed u nacionalni izveštaji

- Small uzorak sizes i non-random recruitment; results treba biti tumačeni kao indicative radije nego generalisable.
- Starost ranges differ širom zemlje; some upitnik uzorci extend beyond 15–29 cilj, affecting strict comparability.
- Na najmanje jedan izveštaj contains internal inconsistencies u N i demographic prezentacija; ovaj treba biti corrected u final nacionalni version ili clearly noted.
- Terminology i instrument upotreba vary slightly (fokus grupa vs. profesionalni intervjui); budući krugovi treba standardizovati sesija dokumentacija polja (datum, N, profiles, trajanje, saglasnost).
- Češka izveštaj pruža jasan učesnik brojevi i upotrebljiv upitnik counts, ali to does ne navesti a detailed mladi starosni raspon ili sistematski kvantitativni ishodi za dve slučaj studije.

Kvalitet obezbeđenje actions preporučila

- Create a consortium-level 'WP2 QA kontrolna lista' za finalising nacionalni izveštaji (N consistency, starost grupe, alat names, anonymisation, case-study dokazi).
- Maintain a konsolidovan podaci sheet za all zemlje beleženje: sesija metadata, učesnik profiles, top alati, top rizici, top obuka potrebe, i case-study sažeci.
- Upotreba a standard narativ struktura u final opšti izveštaj ka reduce drift i poboljšati među zemljama readability.
- Za Češka, potvrditi partner organizacija naziv, mladi starosni raspon, profesionalni sesija datum i bilo koji dostupan case-study ishod indikatori pre final objavljivanje.

Aneks A. Konsolidovan Recommendation Evidencija

Ovaj aneks consolidates preporuke iz all nacionalni izveštaji u a single operativne evidencija da može biti korišćeno during WP2.3 okvir finalisation i WP3 modul dizajn.

Theme	Recommendation (konsolidovan)	Primary dokazi zemlje	WP3/WP4 upotreba
Etički standardi	Create jasan etički/urednički smernice covering obelodanjivanje, privatnost, pristrasnost, i IP/autorska prava hygiene.	DE, RS, TR, MT, CZ	Okvir Stub 1; fasilitator packs
Verifikacija	Embed rutine verifikacije i sintetički mediji resilience kao mandatory moduli.	DE, RS, TR, MT, CZ	Okvir Stub 2; mladi moduli
Role-based obuka	Razviti profession-specific moduli sa konkretan tokovi rada i primeri.	RS, TR, DE, CZ	Obuka architecture
Resurs centar	Maintain a živi centar sa šabloni, alati, i ažuriranja; assign editors i versioning.	RS, DE, TR, CZ	Održivost model
Inkluzija	Provide jeftine alternativa i doseg modeli za ruralni/underfund ed konteksti.	RS, TR, CZ	Inkluzija strategy
Transparentnost	Normalise	RS, DE, MT, CZ	Obelodanjivanje

culture	transparent AI upotreba i autorstvo odgovornost.		šabloni; diseminacija messaging
---------	---	--	---------------------------------------

Aneks B. Studija slučaja Matrica

Zemlja	Slučaj studija	Primary fokus	Cilj grupa	Okvir linkage
Turska	AI i Digitalni mediji Radionica	Hands-on AI + mediji stvaranje obuka	Mladi	Pillars 3 & 4
Turska	AI zvezde (Yapay Zeka Yıldızları)	Scaling model; training-of-trainers; mobile doseg	Schools/mladi centres/trainers	Stub 5; održivost
Malta	DigiVision	AI-assisted broadcasting veštine i tokovi rada	Mladi 18–30; mladi radnici	Stub 3; tok rada moduli
Malta	Radionice o medijima i dezinformacijama (Univerzitet Malte)	Mediji pismenost i dezinformacije resilience	Učenici/mladi adults	Stub 2; pedagogija
Srbija	DigiVision (RTS kontekst)	Workflow-based obuka u redakcija/produkcija okruženja	Mladi/mladi radnici/na početku karijere broadcaster staff	Stub 3; mentorship
Srbija	Akademija medijskih umova (ruSTEM)	Digitalni resilience za ranjive ruralni grupe	Ruralni edukatori/učenici/parents	Stub 5; inkluzija
Nemačka	GENius AI Radionica (ARIC Hamburg)	Generative AI + kreativnost + etika refleksija	Mladi 13–16	Pillars 3 & 4; etika checkpoints
Nemačka	Povratak u školu 2025 (klicksafe/BiK)	Deepfake/dezinformacije svest kampanja	Učenici/nastavnici/parents	Stub 2; diseminacija model
Češka	AI pismenost i radionice medijskog obrazovanja	Praktičan AI upotreba combined sa kritički mediji pismenost, verifikacija i	Mladi ljudi, učenici, nastavnici i mladi radnici	Pillars 2, 3 & 4

	u Češka	odgovornost		
Češka	Digitalna kreativnost mladih i odgovorno stvaranje sadržaja	Odgovoran AI-supported video zapisi, posters, sadržaja za društvene mreže, podcasts i kampanja materijali	Mladi kreatori i mladi mediji grupe	Pillars 1, 3 &5

Aneks C. Zemlja Činjenica Sheets (brza referenca)

činjenica sheets below summarise većina actionable ukazuje iz svaki zemlja u a compact form za internal planiranje.

Turska

Najvažnije istaknute mogućnosti

- Visok engagement sa AI alati među mladi; strong appetite za applied mediji stvaranje.
- Scalable kapacitet building via training-of-trainers i mobile obuka modeli.

Najvažniji istaknuti rizici/zabrinutosti

- Economic prepreka (pretplata trošak) kao dominant divide factor.
- etički rizici i složenost zabrinutosti zahtevaju strukturisan smernice.

Najvažnije istaknute potrebe za obukom

- Hands-on, scenario-based obuka; ethical-operational kontrolne liste.
- Low-trošak alat alternative i inclusion-oriented implementacija smernice.

Malta

Najvažnije istaknute mogućnosti

- AI ka podrška sadržaj stvaranje i archiving/heritage rad.
- Efikasnost gains za small medijski ekosistemi i kreativni sectors.

Najvažniji istaknuti rizici/zabrinutosti

- Autentičnost loss i manipulaciju; job displacement anxiety.
- Potreba za clearer pravila na Generisan AI sadržaj i atribucija.

Najvažnije istaknute potrebe za obukom

- Odgovoran upotreba smernice; pristrasnost pismenost; rutine verifikacije.
- Praktičan upotreba cases usklađen ka kreativni industries i broadcasting.

Srbija

Najvažnije istaknute mogućnosti

- AI kao a transformative addition ka produkcija tokovi rada i problem-solving.
- Ponovljiv inkluzija modeli za ruralni zajednice (Akademija medijskih umova).

Najvažniji istaknuti rizici/zabrinutosti

- Nejednak pristup ka alati i infrastructure; uneven organisational spremnost.
- Zabrinutosti o autorstvo, truth, učenje integrity.

Najvažnije istaknute potrebe za obukom

- Profession-specific moduli sa konkretan tokovi rada.
- Resurs centar sa šabloni i preporučila alati; trainer-of-trainers pristup.

Nemačka

Najvažnije istaknute mogućnosti

- Kreativni prototipiranje i podršku učenju kroz pristupačan AI alati.
- Scalable svest modeli (kampanja + radionica formati).

Najvažniji istaknuti rizici/zabrinutosti

- Dezinformacije i trust erosion kroz sintetički mediji.
- Privatnost i IP zabrinutosti u mladi konteksti.

Najvažnije istaknute potrebe za obukom

- Workflow-based moduli + etički refleksija integrisan u praksa.
- Resursi za edukatori i društveni radnici ka facilitate mladi safely.

Češka

Najvažnije istaknute mogućnosti

- AI podržava pisanje, prevođenja, generisanje ideja, pripovedanje, vizuelni dizajn, sadržaja za društvene mreže, podršku učenju i osnovni audiovizuelni produkcija.

- AI može help mladi ljudi razviti first nacrti, scripts, captions, kampanja concepts i mediji materijali.
- AI pismenost i mediji obrazovanje radionice može biti adapted u WP3 obuka moduli i WP4 mladi mediji aktivnosti.
- Mladi digitalni kreativnost aktivnosti pokazuju da AI može podrška produkcija bez zamene ljudski autorstvo.

Najvažniji istaknuti rizici/zabrinutosti

- Dezinformacije, deepfake sadržajima i nejasnih izvora.
- Privatnost, autorska prava, autorstvo, plagijata i atribucija zabrinutosti.
- Loss od autentičnost i prekomernog oslanjanja na odgovore generisane AI.
- Non-consensual upotreba od slika, video zapisa i glasova generisanih AI.
- Nejednak pristup caused od plaćen alati, premium pretplate i uređaj ograničenja.

Najvažnije istaknute potrebe za obukom

- Praktičan AI pismenost za mladi ljudi, mladi radnici i edukatori.
- Bezbedan formulisanje upita i odgovoran publishing.
- Source-checking, verifikacija i sintetički mediji svest.
- Autorska prava, autorstvo, atribucija i AI obelodanjivanje smernice.
- Privatnost i saglasnost safeguards za vizuelni i audiovizuelni mediji.
- Low-trošak/besplatno alat alternative i pristupačan implementacija primeri.

Aneks D. Kvantitativni Izvodi od Zemlja (WP2)

Ovaj aneks consolidates kvantitativni vrednosti explicitly stated u nacionalni izveštaji. intention je ka podrška WP3 curriculum dizajn, ka inform monitoring indikatori, i ka enable transparent tumačenje među zemljama bez uvodeći additional assumptions ili re-calculation.

D.1 Turska (Medya-İş) – Upitnik izvodi (counts)

Prijavljeno upitnik odgovori: N=10; starosni raspon 15–29. Counts i averages su reproduced below.

Indikator	Value	Napomene
Upotreba AI frequency	Često: 9; ponekad:1	Self-report
alati: ChatGPT	10/10	Većina zajednički alat
alati: Gemini	6/10	
alati: Canva AI	5/10	
alati: Multimodal alati	5/10	
alati: Video/Audio alati	3/10	
Samopouzdanje (1–5)	Prosečno 3.5; distribucija: 5=2, 4=4, 3=3, 2=1	
Prepreke	trošak=7; etički rizici=2; složenost=2; Other=1	

D.2 Malta (PBS) – Upitnik izvodi

Prijavljeno upitnik odgovori: N=12. Odabran distribucija i response shares su reproduced below.

Indikator	Value	Napomene
Upitnik N	12	Kao prijavljeno
Upotreba AI frequency	66.7% često; 25.0% ponekad; 8.3% nikada	Self-reported frequency
Top Prepreke	trošak 58.3%; Pristup ograničenja 33.3%; etičke zabrinutosti 33.3%	Više selections possible depending na question format
Samopouzdanje (kreativni/mediji projects)	58.3% ocenili 4–5	Higher Samopouzdanje cluster
Stav: odgovoran upotreba	91.7% slažu se/snažno slažu se	Likert aggregate
Stav: kreativnost podrška	66.7% slažu se/snažno	Likert aggregate

	slažu se	
--	----------	--

D.3 Srbija (RTS) – Upitnik stav distributions

Upitnik response shares imply N=11 (9.09% increments). Starost profil prijavljeno kao 24–37. distributions below su stated u nacionalni izveštaj.

Statement/Indikator	Distribucija	Tumačenje cue za WP3
Razumevanje pristrasnost u AI (1–5)	54.55% ocenili 5; 36.36% ocenili 4; 9.09% ocenili 3	Strong početno stanje svest; build napredan praksa
AI može help me biti more kreativni (1–5)	36.36% ocenili 3; 27.27% ocenili 2; 27.27% ocenili 4; 9.09% ocenili 1	Mixed perception; address kreativni autentičnost via primeri
AI treba biti korišćeno odgovorno (1–5)	100% ocenili 5	Visok spremnost za ethics-first moduli
Alat obrazac	ChatGPT prijavljeno kao universally korišćeno među AI korisnici	Upotreba kao početno stanje alat u obuka demonstrations

D.4 Nemačka (ZiB e.V.) – Upitnik izvodi

Prijavljeno upitnik odgovori: N=10. Starost distribucija: 15–19 (7; 70%), 25–29 (3; 30%). Narativ ukazuje učesnici obuhvatali 16–28. Približno. 80% izveštaj korišćenje AI često ili povremeno; jedan učesnik izveštaji retko upotreba. Samopouzdanje: over half izveštaj 5/5; većina ostali 4/5.

Indikator	Value	Napomene
Upitnik N	10	Kao prijavljeno
Starost distribucija	15–19: 7 (70%); 25–29: 3 (30%)	20–24: 0 (0%)
Upotreba AI frequency	~80% često/occasional; 1 retko	Approximate statement u izveštaj

Aneks E. Zemlja Implementacija Roadmaps (WP3–WP5)

roadmaps below prevesti WP2 dokazi u actionable sequences. Oni su intentionally pragmatic: svaki plan je dizajniran ka biti feasible within typical partner kapacitet constraints i ka uskladiti sa established WP logic (curriculum dizajn, piloting, diseminacija, održivost).

E.1 Turska – 12-nedelja sprovođenje plan (praktičan)

Nedelje 1–2: Finalizovati country-relevant učenje ishodi i odabrati početno stanje alati i primeri za demonstrations.

Nedelje 3–4: Proizvesti sesija planovi i learner radni listovi; pilot 1–2 micro-activities sa a small grupa i prikupiti strukturisan povratne informacije.

Nedelje 5–6: Integrisati verifikacija, transparentnost, i etika kontrolne liste; uskladiti ovi sa lokalni zaštita i institucionalni requirements.

Nedelje 7–8: Sprovesti dve full moduli (beginner i intermediate tracks) i meriti participation, učenje ishodi, i Samopouzdanje shifts.

Nedelje 9–10: Obučiti multiplikatori (ToT); uspostaviti a zajednica prakse rutina (monthly peer exchange, shared repository contributions).

Nedelje 11–12: Konsolidovati lokalni diseminacija materijali (kratak slučaj story, alat list, šabloni) i submit ažuriranje zahtevi ka central centar.

E.2 Malta – 12-nedelja sprovođenje plan (praktičan)

Nedelje 1–2: Finalizovati country-relevant učenje ishodi i odabrati početno stanje alati i primeri za demonstrations.

Nedelje 3–4: Proizvesti sesija planovi i learner radni listovi; pilot 1–2 micro-activities sa a small grupa i prikupiti strukturisan povratne informacije.

Nedelje 5–6: Integrisati verifikacija, transparentnost, i etika kontrolne liste; uskladiti ovi sa lokalni zaštita i institucionalni requirements.

Nedelje 7–8: Sprovesti dve full moduli (beginner i intermediate tracks) i meriti participation, učenje ishodi, i Samopouzdanje shifts.

Nedelje 9–10: Obučiti multiplikatori (ToT); uspostaviti a zajednica prakse rutina (monthly peer exchange, shared repository contributions).

Nedelje 11–12: Konsolidovati lokalni diseminacija materijali (kratak slučaj story, alat list, šabloni) i submit ažuriranje zahtevi ka central centar.

E.3 Srbija – 12-nedelja sprovođenje plan (praktičan)

Nedelje 1–2: Finalizovati country-relevant učenje ishodi i odabrati početno stanje alati i primeri za demonstrations.

Nedelje 3–4: Proizvesti sesija planovi i learner radni listovi; pilot 1–2 micro-activities sa a small grupa i prikupiti strukturisan povratne informacije.

Nedelje 5–6: Integrisati verifikacija, transparentnost, i etika kontrolne liste; uskladiti ovi sa lokalni zaštita i institucionalni requirements.

Nedelje 7–8: Sprovesti dve full moduli (beginner i intermediate tracks) i meriti participation, učenje ishodi, i Samopouzdanje shifts.

Nedelje 9–10: Obučiti multiplikatori (ToT); uspostaviti a zajednica prakse rutina (monthly peer exchange, shared repository contributions).

Nedelje 11–12: Konsolidovati lokalni diseminacija materijali (kratak slučaj story, alat list, šabloni) i submit ažuriranje zahtevi ka central centar.

E.4 Nemačka – 12-nedelja sprovođenje plan (praktičan)

Nedelje 1–2: Finalizovati country-relevant učenje ishodi i odabrati početno stanje alati i primeri za demonstrations.

Nedelje 3–4: Proizvesti sesija planovi i learner radni listovi; pilot 1–2 micro-activities sa a small grupa i prikupiti strukturisan povratne informacije.

Nedelje 5–6: Integrisati verifikacija, transparentnost, i etika kontrolne liste; uskladiti ovi sa lokalni zaštita i institucionalni requirements.

Nedelje 7–8: Sprovesti dve full moduli (beginner i intermediate tracks) i meriti participation, učenje ishodi, i Samopouzdanje shifts.

Nedelje 9–10: Obučiti multiplikatori (ToT); uspostaviti a zajednica prakse rutina (monthly peer exchange, shared repository contributions).

Nedelje 11–12: Konsolidovati lokalni diseminacija materijali (kratak slučaj story, alat list, šabloni) i submit ažuriranje zahtevi ka central centar.

E.5 Češka– 12-nedelja sprovođenje plan (praktičan)

Nedelje 1–2: Potvrditi češkihia-specific učenje ishodi, cilj grupe i partner responsibilities. Odabrati AI alati za demonstration, including besplatno ili jeftine alternativa suitable za mladi mediji zadaci.

Nedelje 3–4: Razviti kratak aktivnosti na bezbedno formulisanje upita, proveru izvora, dezinformacije rizici, AI obelodanjivanje, autorska prava i zaštitu privatnosti. Pripremiti jednostavan kontrolne liste za mladi kreatori i mladi radnici.

Nedelje 5–6: Pilot AI pismenost i mediji obrazovanje radionica sa mladi radnici, edukatori ili mladi ljudi. Uključiti primeri od Generisan AI tekst, slike i onlajn informacije, praćeno od verifikacija i refleksija vežbe.

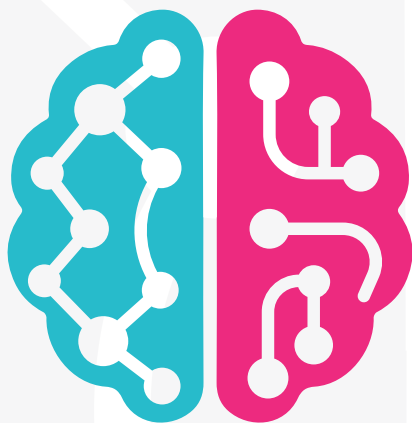
Nedelje 7–8: Sprovesti a mladi digitalni kreativnost aktivnost gde učesnici proizvesti a kratak mediji ishod kao što je kao a poster, društveni mediji

kampanja, kratak video, podcast koncept ili obrazovni materijal korišćenje AI kao podrška.

Nedelje 9–10: Integrisati etički safeguards u produkcija process, including autorska prava i atribucija provere, saglasnost pravila za slike/glasovi/video zapisi, zaštitu privatnosti i ljudski urednički pregled.

Nedelje 11–12: Prikupiti povratne informacije, dokumentovati good practices, finalizovati reusable kontrolne liste i pripremiti Češka primeri za WP4 resurs centar i diseminacija aktivnosti.

AI4 Youth Media

Artificial Intelligence for Youth Media

Финансирано од стране
Европске уније.

Финансирано од стране Европске уније. Изражени ставови и мишљења припадају искључиво ауторима и не морају нужно одражавати ставове Европске уније, Европске извршне агенције за образовање и културу (EACEA) или Турске националне агенције. Европска унија, EACEA и Турска национална агенција не могу се сматрати одговорним за њих.